

KUHMOISTEN KUNTA
TALOUSARVIO VUODELLE 2026
TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027–2028

Sisällys

Kunnanjohtajan katsaus	2
Kuntatalouden tilanne	3
Kunnan taloustilanne	4
Kuhmoisten kunnan strategia	5
Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma	6
Kaavoitus	6
Kunnan väestökehitys, työllisyys ja elinkeinorakenne	6
Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö ja muutokset	7
Muutokset ja kehittämistarpeet kunnan toiminnassa	10
Konsernin toiminnan ohjaus	12
Kunnan organisaatio	13
TULOSLASKELMAOSA	14
RAHOITUSOSA	20
KÄYTTÖTALOUSOSA	26
TULOSALUEKOHTAISET TAVOITTEET JA MÄÄRÄRAHAT	26
YLEISHALLINNON TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2026	26
SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2026	35
TEKNISEN TOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2026	45
RAKENNUSLAUTAKUNNAN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2026	55
INVESTOINTIOSA	62
Liite 1 Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n tavoitteet ja talousarvio 2026	65
Liite 2 Kuhmoisten verkkopalvelut Oy:n tavoitteet ja talousarvio 2026	70

Kunnanjohtajan katsaus

Talousarvio 2026

Talousarviovuonna 2026 Kuhmoisten kunta investoi yhteensä 1,247 milj. eurolla. Investoinneista suurimmat ovat investoinnin yleisiin alueisiin ja liikenneväyliin, yhteensä 0,402 milj. euroa sekä laitostoiminnan investoinnit, joihin käytetään yhteensä 0,275 milj. euroa. Vuoden 2026 talousarviossa käyttötalouden toimintakulut ovat 9,892 milj. euroa ja toimintatuotot 2,560 milj. euroa.

Verotulojen kokonaismääräksi vuonna 2026 on arvioitu ennusteen mukaisesti 5,947 milj. euroa, joka on 0,238 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2025. Valtionosuudet ovat talousarviossa yhteensä 2,766 milj. euroa, joka on 30.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2025. Talousarvio vuodelle 2026 on 86.642 euroa ylijäämäinen.

Kunnalla on pitkäaikaista lainaa talousarvion laadintahetkellä yhteensä 0,136 milj. euroa. Lyhytaikaista lainaa kunnallamme on 4 milj. euroa. Investointien rahoitus toteutetaan ja on toteutettu lyhytaikaisella rahoituksella, talousarviovuonna ei ole tarkoitus ottaa pitkäaikaista lainaa ja vanhaa lainaa lyhennetään 47.000 euroa.

Valtionosuusjärjestelmä uudistuu vuoden 2027 alusta lukien ja vielä ei ole tiedossa sen tarkkoja vaikutuksia kuntatalouteen. Toimialat valmistautuvat kuitenkin tulevaan uudistukseen vuoden 2026 aikana tarkastelemalla kulurakenteitaan ja laatimalla esitykset mahdollisiksi säästötavoitteiksi vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille 2028–2029.

Kuntatalouden kokonaiskuva on kohentunut valtakunnallisesti hieman vuoden takaisesta tilanteesta. Kuntatalouden menot kasvavat pääasiassa hintojen noustessa vuosina 2026–2029. Kustannusten kehitykseen vaikuttaa myös kunta-alan ansiokehitys. Investointipaineet pysyvät edelleen mittavina mm. kasvukeskusten investointipaineiden vuoksi. Valtionosuuksiin tehdään sekä pysyviä että määräaikaista leikkauksia. Sote-siirtolaskelman tarkentumisen ja indeksijarrun vuoksi tehtävät leikkaukset päättyvät vuoden 2027 jälkeen, mikä omalta osaltaan vahvistaa kuntataloutta.

Vuoden 2026 alkupuolella on tarkoitus päivittää nykyinen kuntastrategiamme ”Kuhmoinen -Päijänteiden paratiisi” kuluvalle valtuustokaudelle 2025–2029. Tämän jälkeen myös kunnan elinvoimaohjelma tullaan päivittämään vastaamaan päivitettyä kuntastrategiaa. Vuonna 2026 Kuhmoisten kunta on mukana maakuntarajat ylittävissä, matkailua edistävissä kehittämishankkeissa, joista Sysmä-Kuhmoinen välisen lauttaliikenteen esiselvityshanke on käynnistymässä vuonna 2026 rahoituksen varmistumisen jälkeen.

Sanna Luukkanen
va. kunnanjohtaja

Kuntatalouden tilanne

Kuntatalouden kokonaiskuva on kohentunut hieman vuoden takaisesta tilanteesta. Kuntatalouden menot kasvavat pääasiassa hintojen noustessa vuosina 2026–2029. Kustannusten kehitykseen vaikuttaa etenkin kunta-alan ansiokehitys. Investointipaineet pysyvät edelleen mittavina mm. kasvukeskusten investointipaineiden vuoksi. Sote-kiinteistöjen lakisääteisen vuokra-ajan päättyminen aiheuttaa vuokratulojen pienenemistä. Valtionosuuksiin tehdään sekä pysyviä että määräaikaista leikkauksia. Sote-siirtolaskelman tarkentumisen ja indeksijarrun vuoksi tehtävät leikkaukset päättyvät vuoden 2027 jälkeen, mikä omalta osaltaan vahvistaa kuntataloutta.

Hallitus on asettanut tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Tämä edellyttää kuntatalouden tilanteen kohentamista, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella kuntahallinnon rahoitusasema suhteessa bruttokansantuotteeseen on -0,6 % vuonna 2027.

Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Myös hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille. Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Laskennalliset valtionosuudet ovat vuonna 2026 noin 4,8 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset 0,6 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,5 mrd. euroa. Kehyskauden lopussa vuonna 2029 valtionavut ovat noin 6,0 mrd. euroa, josta laskennallisten valtionosuuksien osuus on 4,9 mrd. euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2026 noin 320 milj. euroa enemmän kuin kevään 2024 valtiontalouden kehyspäätöksessä. Nousua selittävät erityisesti edellisen kehyspäätöksen jälkeen tulleet valtionosuuden laskentatekijöiden muutokset (n. 37 milj. euroa), kotikuntaa vailla olevien kotikuntakorvausten muutos, vuoden 2025 valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen muuttuminen (n. 71 milj. euroa), vuoden 2025 indeksikorotuksen tarkentuminen (n. 11 milj. euroa). Lisäksi nousua selittävät mm. hallituksen vuoden 2025 talousarvion yhteydessä hyväksymät toimenpiteet, joista merkittävimmät koskivat oppimisen tuen uudistamista (n. 92 milj. euroa) sekä yksityisen opetuksen järjestäjien kotikuntakorvausten nostamista 100 prosenttiin (n. 11 milj. euroa).

Vuosien 2026–2029 kehusehdotuksen yhteydessä kunnan peruspalvelujen valtionosuusmomenttia on tarkistettu asukasluvun ja laskentatekijöiden muutoksen osalta. Momentin mitoituksessa on otettu huomioon Tilastokeskuksen uusimman väestöennusteen mukaiset tiedot ja niiden vaikutukset valtionosuuteen. Vuoden 2026 indeksikorotus (3,8 %) nostaa valtionosuuden tasoa noin 118 milj. euroa. Hallitusohjelman mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehdään kuitenkin yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys vuosina 2024–2027. Vuonna 2025 vähennys pienentää valtionosuutta noin 31 milj. euroa. Valtionosuuden mitoituksessa on otettu huomioon arvio valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Arvion perusteella tarkistus lisäisi valtionosuutta noin 69 milj. eurolla vuonna 2026. Valtionosuutta vähentää kehyskaudella perustoimeentulotukimenojen kasvu. Perustoimeentulotuen kuntien rahoitusosuuden muutos (vuoden 2024 toteumatietoihin perustuen) vähentää valtionosuutta noin 18 milj. euroa vuonna 2026.

Edellisestä valtiontalouden kehyspäätöksestä verotulomenetysten korvausten määrä nousee vuonna 2026 noin 2 milj. euroa. Vuoden 2025 varsinaiseen talousarvioon verrattuna korvausten määrä nousee noin 30 milj. eurolla. Kehyskauden loppua kohden korvausten taso nousee siten, että vuonna 2029 verotulomenetysten korvaukset olisivat jo lähes 720 milj. euroa. Hallitusohjelman mukaisesti hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus korvataan kunnille. Vuodesta 2020 lähtien korvaukset on maksettu kunnille peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä, mutta erilliseltä valtiontalousarvion momentilta.

Kunnan taloustilanne

Valtuuston hyväksymien vuoden 2025 talousarvioon tehtyjen määrärahamuutosten jälkeen tilikauden tulosarvio vuodelle 2025 on n. 75.000 euroa alijäämäinen. Vuoden 2024 tilinpäätöksen taseessa on kumulatiivista ylijäämää 7,157 milj. euroa. Kuhmoisten kunnan talous täytti vuoden 2024 tilinpäätöstietojen mukaan tasapainossa olevan talouden tunnusmerkit. Kunnan omavaraisuusaste on hyvä, 72 %.

Talousarvion 2026 osalta tilikauden tuloksen ennustetaan olevan ylijäämäinen 86.642 euroa. Kuhmoisten kunnan talousarviossa on vuodelle 2026 arvioitu toimintatuloja kertyväksi noin 2,560 milj. euroa. Toimintamenoja talousarviossa on yhteensä 9,892 milj. euroa.

Vuodelle 2026 tehdyssä ennusteessa verotulot kasvavat vuodesta 2025 yhteensä 0,238 milj. euroa ja ovat yhteensä 5.947 milj. euroa. Vuodelle 2026 valtionosuudet ovat ennakkotiedon mukaan yhteensä 2,766 milj. euroa, joka on n. 30.000 euroa vähemmän kuin vuoden 2025 muutussa talousarviossa.

Kunnan pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 0,136 milj. euroa. Lyhytaikaista lainaa vuoden 2024 lopussa oli 5 milj. euroa. Talousarvion valmisteluhetkellä lyhytaikaista lainaa on 4,0 milj. euroa. Kuntakonsernin kokonaislainamäärä vuoden 2024 tilinpäätöksessä oli 8,5 milj. euroa.

Kuhmoisten kunnan kannalta suurimpia talouteen liittyviä kysymyksiä on verotulojen ja valtionosuuksien kehitys. Nykyisessä valtionosuusjärjestelmän rakenteessa on mukana sotesiirtolaskelmien osuus ja yhdessä kunnan korkean ikärakenteen kanssa, tämä on vaikuttanut kunnan valtionosuuksiin suotuisasti. Valtionosuusjärjestelmän uudistustyö on käynnissä, tarkoitus on muuttaa se vastamaan kuntien nykyistä palvelurakennetta ja lakisääteisiä tehtäviä. Uudistetun valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus astua voimaan vuoden 2027 alusta lukien.

Kuhmoisten kunnan strategia

Kuhmoisten kunnan strategia on hyväksytty ajalle 2022–2035.

Strategian mukaan kunnan visio ja toimintaa ohjaavat arvot ovat seuraavat:

VISIO 2035: Kuhmoinen – Päijänteen Paratiisi

Kuhmoinen on itsenäinen ja elinvoimainen kunta Suomen parhaalla paikalla Päijänteen rannalla, johon on hyvä asettua asumaan. Kunnan luontoympäristöä hyödynnetään hyvinvoinnin, vapaa-ajan ja matkailun lähteenä. Rakennamme virikkeellistä hyvinvoivien ja onnellisten asukkaiden yhteisöä, jossa kannustetaan yrittäjyyteen ja rohkeisiin innovaatioihin. Kuhmoisissa on asukasluvuun nähden kattavat ja sujuvat palvelut. Kunnassa on tarjolla elämisen ja asumisen mahdollisuuksia keskustasta kyliin.

1. Yhteisöllisyys

Toimimme yhdessä asukkaiden, yrittäjien ja kausiasukkaiden kanssa ja hyödynnämme kaikkien osaamista kunnan kehittämisessä. Ketään ei jätetä yksin. Etsimme aktiivisesti ja avoimesti yhteistyömahdollisuuksia yli kunta- ja organisaatorajojen. Edistämme kannustavaa, rakentavaa ja kunnioittavaa ilmapiiriä työntekijöiden sekä luottamushenkilöiden kesken.

2. Rohkeus

Kehitämme kuntaa ennakoluulottomasti ja teemme rohkeita päätöksiä kuntalaisten ja kunnan elinvoimaisuuden eteen. Uskallamme suunnitella innovatiivisia ratkaisuja ja olla myös ylpeitä omasta kunnastamme.

3. Palveluhenkisyys

Tuotamme tasokkaita palveluita ja toimimme asiakaslähtöisesti. Olemme helposti lähestyttäviä ja *palvelemme ystävällisesti, ripeästi ja joustavasti.*

Strategiset painopisteet ja valtuustokauden tavoitteet ovat seuraavat:

1. **Kuhmoinen tarjoaa houkuttelevan asuin ympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa**
 - Myönteisen kuntakuvan ylläpitäminen ja vahvistaminen kaikessa toiminnassa.
 - Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle.
 - Työllistymisen ja työpaikkojen syntyminen mahdollistaminen paikkariippumattomasti.
 - Kausiasukkaiden Kuhmoisissa viettämän ajan lisääminen ja vakituisen asumisen mahdollistaminen.
 - Palumuuton edistäminen Kuhmoisiin
2. **Kuhmoinen luo kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin**
 - Palveluiden ja sujuvan asiointin kehittäminen digitalisaatiota hyödyntäen.
 - Asukkaiden osallistumismahdollisuuksien ja yhteistyön lisääminen palveluiden kehittämisessä.
 - Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.
 - Ikäihmisten toimintakyvyn ja aktiivisen arjen ylläpitäminen.
 - Liikenneyhteyksien edistäminen.
3. **Kuhmoinen edistää vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia vakituksille ja kausiasukkaille sekä matkailijoille**
 - Ainutlaatuisen luonto- ja kulttuurikohteiden markkinointi ja kehittäminen matkailun, viihtymisen ja hyvinvoinnin lähteenä ympärivuotisesti.
 - Liikuntapaikkojen ja retkeilyreitistöjen näkyvyys ja markkinointi.
 - Vapaa-ajan mahdollisuuksien kehittäminen yhteistyössä kylien ja yhdistysten kanssa.
 - Satama-alueen kehittäminen entistä vetovoimaisemmaksi matkailualueeksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

4. Kuhmoinen mahdollistaa vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä

- Kunnan työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.
- Suunnitelmallisuuden lisääminen kuntakonsernin taloudessa, hankinnoissa, hankkeissa, investoinneissa ja seurannassa.
- Aktiivinen maakunnallisen ja kuntien välisen yhteistyön ja edunvalvonnan edistäminen.
- Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa.

Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma

Kuhmoisten kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 20.5.2024 Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelman 2024–2025. Elinvoimaohjelma on Kuhmoisten kunnan yhteinen lupaus tulevaisuudesta, jonka toteuttamisessa meillä kaikilla on vastuu. Elinvoimaohjelma tulee liitteeksi kunnan strategiaan ”Kuhmoinen Päijänteen paratiisi” ja sen tavoitteena on jalkauttaa kunnan strategia ja olla arkityön työväline strategisten tavoitteiden yhdistämiseksi entistä koordinoitummin ja paremmin hallittavissa olevin kokonaisuuksin.

Elinvoimaohjelma jakautuu Kuhmoisten kunnan strategian neljään painopistealueeseen:

- Kuhmoinen tarjoaa houkuttelevan asuinympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa
- Kuhmoinen luo kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin
- Kuhmoinen edistää vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia vakituksille ja kausiasukkaille sekä matkailijoille
- Kuhmoinen mahdollistaa vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.

Kaavoitus

Vuoden 2026 maankäytön kärkihankkeena on Satamarinteen kaava-alueen tonttimarkkinoinnin jatkaminen. Satamarinteen kaava-alueen rakentuminen tuo kuntaan lisää houkuttelevia tontteja asuinkäyttöön aivan keskeiselle paikalle kuntakeskustaan. Yleiskaavatyön tekeminen jatkuu vuonna 2026.

Kunnan väestökehitys, työllisyys ja elinkeinorakenne

Kuhmoisten kunnassa asui 31.12.2024 yhteensä 2 038 henkilöä. Väkiluku aleni vuodesta 2023 vuoteen 2024 yhteensä 62 henkilöllä (-2,6 %). Vuodesta 2002 vuoteen 2024 on väkiluku pienentynyt 879 henkilöä. Vuoden 2024 kuntien välinen muuttotappio (nettomuutto) oli -21. Nettomuutto on ollut positiivinen 11 peräkkäisen vuoden ajan (v. 2016 +0), mutta vuonna 2024 nettomuutto oli negatiivinen. Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan Kuhmoisten kunnan väestön ennustetaan pienenevän vuoteen 2040 mennessä 1 748 asukkaaseen.

Kuhmoisissa oli työttömiä työnhakijoita vuoden 2025 syyskuussa 80 henkilöä, eli 10,6 % työvoimasta. Kuhmoisten työllisyystilanne seuraa pääpiirteittäin valtakunnallisia trendejä. Tampereen kaupunkiseudulla työttömien osuus työvoimasta oli syyskuussa 2025 14 %. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli 10 %.

Tilastojen mukaan Kuhmoisten kunnassa oli vuonna 2023 yhteensä 552 työpaikkaa (viimeisin STAT-tieto). Vuonna 2023 Kuhmoisten työpaikkaomavaraisuus oli 82,8 %. Kunnan asukkaista asuinkunnassaan työssäkäyviä työllisistä vuonna 2023 oli 65,4 %. Työllisiä kunnassa oli vuonna 2023 yhteensä 667 henkilöä.

Kuhmoisissa toimi vuoden 2024 lopussa 248 yritystä, joista valtaosa on monialaisia pienyrittäjiä. Kuntaan perustetaan vuosittain noin kymmenen uutta yritystä ja vajaa kymmenen lopettaa toimintansa. Kunnan alueella olevista työpaikoista vuonna 2023 vajaa 68 % oli palvelualoilla, ja-
lostuksessa 18,5 % ja alkutuotannossa 12 %.

Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö ja muutokset

Yleishallinto

Kuntien valmius- ja varaussuunnittelua ohjaavaa valmiuslakia ollaan uudistamassa ja tarkoituksena on, että esitys uudeksi valmiuslaiksi annetaan eduskunnan käsittelyyn keväällä 2026.

Valmiuslain tarkoituksena on poikkeusoloissa turvata väestön toimeentulo ja maan talouselämä, ylläpitää oikeusjärjestystä, perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia sekä turvata valtakunnan alueellinen koskemattomuus ja itsenäisyys. Tämän tarkoituksen saavuttamiseksi poikkeusoloissa saatetaan tarvita viranomaisten poikkeuksellisia toimivaltuuksia. Valmiuslaissa säädetään normaalisti poikkeavista toimivaltuuksista esimerkiksi perusoikeuksista poikkeamiseen, valtiontalouden hoitoon ja hallinnon järjestämiseen poikkeusoloissa.

Nykyinen, voimassa oleva valmiuslaki on ensisijaisesti ns. poikkeuslaki, eli säädetty perustuslain säätämisyjärjestyksessä. Eduskunnan perustuslakivaliokunta on todennut, että valmiuslain kaltaisen poikkeusoloissa sovellettavaksi tulevan lain säätäminen pysyväisluonteisena poikkeuslakina ei ole valtiosäännön perusratkaisujen kannalta tyydyttävä ratkaisu. Tästä on seurannut tarve pyrkiä saattamaan valmiuslaki sopuointuun perustuslain kanssa.

Sivistystoimi

Opetushallitus julkistaa uudet varhaiskasvatussuunnitelman perusteet joulukuussa 2025, ja ne otetaan paikallisesti käyttöön 1.1.2026. Lukuvuoden 2025–2026 toimintaan vaikuttavat 1.8.2025 voimaan astunut tuntijakoasetus. Tuntijakoasetuksen muutoksella pyritään luku-, kirjoitus- ja laskutaitojen vahvistamiseen lisäämällä perusopetuksen vähimmäistuntimäärää kolmella vuosiviikkotunnilla. Vuosiviikkotuntien tarkemmasta kohdentamisesta päätettiin paikallisesti.

Perusopetuslakiin 1.8.2025 voimaan astunut lakimuutos kielsi mobiililaitteiden käytön oppitunneilla, ellei niitä käytetä opettajan luvalla oppimiseen tai terveydenhoitoon. Tämä huomioitiin yhtenäiskoulun järjestyssäännöissä. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen liittyvä perusopetuslain muutos astuu voimaan 1.8.2026, mikä velvoittaa kouluja edistämään liikunnallista elämäntapaa esi- ja perusopetuksessa.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki uudistuivat vuonna 2025. Uudistus tuli voimaan pääsääntöisesti 1.8.2025 lukien, mutta perusopetuslain 20 i luku astuu voimaan 1.8.2026, samoin oppivelvollisuuslain muutoksen myötä pidennetyn oppivelvollisuuden sijaan 2 §:n 3 momentissa säädetään varhennetusta oppivelvollisuudesta. Lukiokoulutuksessa puolestaan opiskelijoilla on oikeus oppimisen tukeen ja erityisopetukseen lukuvuodesta 2025–2026 alkaen, mikäli he tarvitsevat ohjausta ja tukea lukion oppimäärän suorittamiseksi.

Vuonna 2023 astui voimaan kirjastolain muutos (788/2022), jonka mukaan yleinen kirjasto voi tehdä tehtäviensä hoitamiseksi yhteistyötä mm. päiväkotien, koulujen ja muiden yhteisöjen kanssa. Nuorisolain muutoksen (955/2022) myötä kunnassa on laadittava koulukohtainen harrastussuunnitelma nuorten kuulemisesta saatujen tietojen perusteella.

Tekninen toimi

Lainsäädännössä käynnissä olevat muutokset tulevat vaikuttamaan laaja-alaisesti kuntien toimintaan, kuten kaavoitukseen, rakennusvalvontaan, kiinteistötoimeen, infran kehittämiseen, paikkatietopalveluihin, ympäristönsuojeluun, ympäristöterveyteen, vesihuoltoon, tietohallintoon ja kunnan hallintoon.

Rakentamislaki + alueidenkäyttölaki + laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (RYTJ)

Rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. RYTJ-laki 1.1.2024. Rakentamislaki ja RYTJ-laki sekä niiden yhteydessä voimaan tulevat maankäyttö- ja rakentamislain (alueidenkäyttölain) muutokset muuttavat merkittävästi kunnan rakennetun ympäristön toimintaympäristöä ja toimintatapoja. Muutokseen vaikuttaa myös kuluvalla hallituskaudella jatkuva alueiden käyttöä (kaavoitusta, maapolitiikkaa ja kaavojen toteuttamista) koskevan sääntelyn uudistaminen. Alueidenkäyttölain lisäksi muutoksia on odotettavissa mm. katujen kunnossapitoa koskevaan lakiin.

RYTJ-lain yhteydessä maankäyttö- ja rakennuslakiin lisättiin säännökset alueidenkäytön digitaalisuudesta eli käytännössä rakennuslupien ja kaavojen tietomallimuodosta. RYTJ-laki edellyttää, että kunnat toimittavat kaavoituksen, rakentamisen ja tonttijakojen tietoja Suomen ympäristökeskuksen (Syke) ylläpitämään rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (Ryhti). Tiedot pitää alkaa toimittamaan järjestelmään viimeistään vuoden 2028 loppuun mennessä (myös takautuvasti vuoden 2024 alusta).

Uuden rakentamislain mukaiset rakentamislupan käsittelyaikatakuu, rakennuksen hiilijalanjälkilaskenta sekä tietomallimuotoinen rakentamislupa tulevat voimaan 1.1.2026. Uuden lain myötä nykyiset rakennuslupa ja toimenpidelupa korvattiin yhdellä lupamuodolla, rakentamisluvalla. Lupaa edellyttävien rakentamishankkeiden kynnystä nostettiin siten, että jatkossa esimerkiksi alle 30 neliön varaston tai pihasaunan sekä enintään 50 neliön katoksen voi rakentaa ilman rakentamislupaa, kunhan rakentamis- ja kaavamääräykset sekä rantarakentamisen säännökset täyttyvät. Kaavan vastainen hanke voi edellyttää poikkeamislupaa, vaikkei se rakentamislupaa tarvitsekaan. Kaikki rakennukset kuluttavat jatkossakin tontin rakennusoikeutta.

Rakentamislaki luo säädöspohjan rakentamiseen liittyvän tiedon digitalisaatiolle. Lain mukaan rakentamislupaa haetaan vuoden 2026 alusta lukien tietomallimuotoisella suunnitelmalla (3D) tai muutoin koneluettavassa muodossa. Lakiin liittyvä ympäristöministeriön asetus rakentamisen suunnitelmamallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä on lähtenyt tekniseen notifikaatioon 8.9-9.12.2025 väliseksi ajaksi. Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan kuluva vuoden loppupuolella. Asetuksen toimeenpanon kannalta ison haasteen luo se, että asetukseen liittyvää perustelumuiotio on vielä keskeneräinen. Lainsäädäntömuutos on ollut ja tulee edelleen olemaan merkittävä koko rakennusosalalla. Muutos vaatii uuden oppimista ja omaksumista rakentamisen kaikilta osapuolilta. Rakennusvalvonnan rooli uusien toimintamallien jalkauttamisessa on osoittautunut merkittäväksi. Tämä vaatii henkilöstön kouluttamista. Uuden rakentamislain edellyttämää Kuhmoisten rakennusjärjestystä on valmisteltu vuodesta 2024 lähtien. Rakennusjärjestysehdotus on tarkoitus saattaa nähtäville vielä vuoden 2025 lopulla. Sen jälkeen on vuorossa lausuntojen pyytäminen sekä korjausten ja vastineiden teko. Kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi rakennusjärjestys on tavoitteena saada vuoden 2026 alkupuolella. Vuosi 2025 on mennyt soveltaen vanhaa rakennusjärjestystä ja uutta rakentamislakia. Sama koskee rakennusvalvonnan taksaa.

Ympäristöministeriö on asettanut pääministeri Orpon hallitusohjelmaan perustuvan rakennusvalvontauudistuksen työryhmän aikavälille 1.10.2024– 31.12.2026. Hallitusohjelman mukaan ”Käynnistetään rakennusvalvontauudistus, jonka tavoitteena on varmistaa, että rakennusvalvontatoimessa on joka puolella Suomea riittävä osaaminen ja palvelutaso sekä mahdollisimman yhtenäiset tulkinnot”. Työryhmän tehtävänä on analysoida erilaisia vaihtoehtoja rakennusvalvonnan järjestämiseksi ja tukea siten rakennusvalvonnan järjestämisestä annettavan hallituksen esityksen virkavalmistelua.

Rakentamislaki edellytti/ edellyttää tehtäväksi lisäksi seuraavia asioita, joita osittain on tehty jo vuonna 2025 ja niiden ajan tasalle saattamista jatketaan vuonna 2026:

- Hallintosäännöt ja delegointipäätökset on uusittava. Rakentamislupan myöntää jatkossa kunnan rakennusvalvontaviranomainen, mutta muiden lupapäätösten (sijoittamislupa, maisematyölupa, purkulupa) päätöksentekijänä on kunta. Kunnan on ratkaistava, kenelle päätösvalta määrätään. Kuhmoisten hallintosääntöä muutettiin tämän osalta alkuvuodesta 2025.
- Lupa- ja valvontamaksut on uusittava. Tavoitteena on, että jatkossakin lupamaksut kattavat kunnalle syntyvät kustannukset. Taksassa on tarpeen huomioida mahdolliset muutostarpeet esim. jatkuvaan valvontaan liittyen.
- Päätöspohjat tulee uusia. Uusia päätöksiä ovat sijoittamislupa ja rakentamislupa.
- Rakennusvalvonnan prosessit tulee uusia sekä lupakäsittelyn että työmaavalvonnan osalta.
- Henkilöstöä ja luottamushenkilöitä on koulutettava. Kouluttautumista tarvitaan etenkin digitalisaatiota ja rakennusten hiilineutraalisuutta koskevista vaatimuksista.

- Ohjelmistoihin tarvitaan päivityksiä ja on järjestettävä yhteydet rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.

Energiatehokkuusdirektiivi (EED) ja Kiinteistöjen energiadirektiivin (EPBD)

Vuoden 2026 alussa alkaa seuraava energiatehokkuussopimuskausi vuosille 2026–2035. Kuhmoinen on tähän asti ollut mukana KETS-sopimuksessa ja tulee myös jatkossa olemaan sen korvaavassa JETS-sopimuksessa (julkisen alan energiatehokkuussopimus). Tästä päättää kunnanhallitus vielä vuoden 2025 lopulla. Suomi toimeenpanee sopimuksilla EU:n 55-valmiuspaketin energiatehokkuusdirektiiviä (EED), joka velvoittaa jäsenmaat vähentämään energian loppukulutusta ja saavuttamaan kunnianhimoiset säästöt vuoteen 2030 mennessä. Toisin kuin monet muut jäsenvaltiot, Suomi nojaa energiatehokkuudessa ensisijaisesti vapaaehtoiisiin sopimuksiin tiukan lainsäädännön ja sanktioiden sijaan. Sopimukset ovat kustannustehokas ohjauskeino, joka tukee myös huoltovarmuutta, energiaomavaraisuutta ja kilpailukykyä. Se tasapainottaa osaltaan energiajärjestelmää sekä vauhdittaa puhtaan siirtymän ja puhtaan teknologian markkinoiden kasvua.

EU:n Kiinteistöjen energiadirektiivin (EPBD) tavoitteena on parantaa rakennusten energiatehokkuutta ja vähentää niiden kasvihuonekaasupäästöjä kohti EU:n päästöttömyystavoitetta vuoteen 2050 mennessä. Vuonna 2024 uudistetun direktiivin kansallinen toimeenpano on saatettava voimaan toukokuuhun 2026 mennessä. Rakennusten energiatehokkuuden kokonaisuutta on tarkoitus selkeyttää uudella lailla. Muutoksia on odotettavissa myös automaatio- ja latauspistelakiin, rakennusten energiatodistuksia koskeviin lakeihin sekä todennäköisesti myös rakentamislakiin. Muutoksia tulee myös uudis- ja korjausrakentamista sekä energiatehokkuutta koskeviin rakentamismääräyksiin. Uusia kansallisia säädöksiä on noudatettava vasta, kun ne ovat tulleet voimaan.

Myös ilmastolaki tuo kunnille uusia velvoitteita.

Vesihuoltolaki

Uudistettavan vesihuoltolain luonnoksessa on vesihuoltosuunnitelman laatiminen esitetty kuntia velvoittavaksi. Lakimuutosluonnoksen siirtymäsäännöksen mukaan kunnan tulee laatia vesihuoltosuunnitelma ja omaisuudenhallintasuunnitelma kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta, mikä tarkoittaa vuoden 2027 loppua, mikäli laki astuu voimaan vuoden 2026 alussa. Lakimuutosluonnoksen mukaan vesihuoltolaitos voi periä myös erisuuruisia käyttömaksuja eri alueille.

Lakimuutoksilla estetään vesihuollon yksityistäminen ja turvataan vesihuollon tehokas toiminta ja huoltovarmuus investointitarpeiden kasvaessa.

Uudet talousveden laatuvaatimukset on lisättävä valvontatutkimusohjelmien näytteenottosuunnitelmiin vuoden 2026 alusta lähtien. Suurin osa vesihuoltolaitoksista on jo ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin, mutta kaikkien on tärkeää varmistaa, että talousveden laadun valvonnan näytteenottosuunnitelmat ovat ajan tasalla. Määräykset perustuvat EU:n juomavesidirektiiviin (EU) 2020/2184, joka on toimeenpanttu Suomessa kansallisella lainsäädännöllä, joka tuli voimaan 12.1.2023. Uusien muuttujien laatuvaatimuksia sovelletaan 12.1.2026

Kuhmoisissa on aloitettu valvontatutkimusohjelman valmistelu loppuvuodesta 2025. Se tulee sisältämään seuraavat tiedot:

- Riskienhallintasuunnitelma (vanha riskienarviointi)
- Omavalvontasuunnitelma
- Häiriötilannesuunnitelma
- Näytteenottosuunnitelma

Muutokset ja kehittämistarpeet kunnan toiminnassa

Yleishallinto

Jämsän kaupunki on tuottanut Kuhmoisten kunnalle palkkahallinnon palvelut toistaiseksi voimassa olevalla palvelusopimuksella. Jämsän kaupunki irtisanoi palvelusopimuksen päättymään 31.12.2025. Kuhmoisten kunta neuvotteli sopimukselle jatkoajan 31.3.2026 asti, jonka jälkeen Kuhmoisten kunnan palkkahallinnon palvelut tuotetaan uuden palveluntuottajan toimesta. Talousarvioon 2026 on varattu 90.000 euroa palkkahallinnon palveluiden käyttöönottoprojektiin uudelle palveluntuottajalle.

Valtionosuusjärjestelmä uudistuu vuoden 2027 alusta lukien. Kunnan toimialojen tulee varautua mahdolliseen, valtionosuusjärjestelmäuudistuksesta aiheutuvaan kunnan tulorahoituksen vähenemiseen. Toimialat tarkastelevat kulurakenteitaan vuoden 2026 aikana ja laativat esitykset säästötavoitteiksi elokuun 2026 loppuun mennessä.

Sivistystoimi

Kuntalaisten hyvinvoinnille ja terveydelle luovat edellytyksiä koulutus-, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalvelut sekä monet muut kunnan tehtävät. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

Kuntien HYTE-työtä mitataan toimintaa kuvaavien indikaattoreiden avulla, jotka liittyvät perusopetukseen, liikunta- ja kulttuuripalveluihin sekä kunnan johtamiseen; mm. kouluterveyskyselyn tuloksia, lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointia, erikoissairaanhoidon hoitajaksojen sekä hyte-tavoitteiden toteutumisen seuranta hyödynnetään hyvinvointijohtamisessa.

Kansallinen lukutaitostrategia 2030 kuvaa toimia, joita Suomessa on tarpeen tehdä monilukutaidon vahvistamiseksi. Kansallisen lukutaitostrategian kolme suuntaviivaa ovat 1) Luodaan ja vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita 2) Vahvistetaan monilukutaito-osaamista ja 3) Innostetaan lukemaan ja monipuolistetaan lukutaitoa. Kuhmoisten kirjastolaitoksessa panostetaan yleisen lukutaidon edistämiseen kansallisen strategian mukaisesti.

Alueellista nuorisotyötä koordinoi Nuorisokeskus Marttinen tarjoamalla kehittämis- kumppanuutta ja tukea nuorisotyön ammattilaisille Pirkanmaan 23 kunnan alueella, mm. kansainvälisydessä, nuorten osallisuustyössä sekä nuorten työpajojen muodossa. Kuntaliitto on lähettänyt kuntiin muistutuksen siitä, että kunnat varmistavat nuorten monialaisten ohjaus- ja palveluverkostojen toimintaa sekä niiden tehtävien toteutumisen muuttuneissa yhteiskunnallisissa rakenteissa. Kuhmoisten kunnassa vahvistetaan edellä mainitun lisäksi koulunuorisotyötä ja edelleen Harrastamisen Suomen mallin toimintaa vuonna 2026.

Lähellä kuntalaisten arkea olevia matalan kynnyksen liikkumismahdollisuuksia ja lähiliikunta- paikkoja ylläpidetään ja kehitellään toimintavuonna mm. Ryytjärvelle valmistuneen luonto- ja virkistysreitit myötä. Liikuntaneuvonnalla tuetaan kuntalaisten liikkumista, toimintakykyä ja liikunnallista elämäntapaa.

Varhaiskasvatuksen, koulutuksen, liikunta- ja kulttuuripalvelujen keskeinen asema kunnan elinvoimatehtävänä on kasvanut jatkuvasti. Kasvatuksen ja koulutuksen uusiutuva normisto (lainsäädäntö ja opetussuunnitelmat) asettavat jatkossakin sekä päiväkodin että yhtenäiskoulun toimintakulttuurille, pedagogiselle johtamiselle ja oppimisympäristölle haasteita sekä kehittämistarpeita: Oppimisen tuen uudistaminen niin esi- ja perusopetuksessa kuin lukiossa edellyttää yhtenäiskoulun toimintakulttuurissa muutoksia. Esi- ja perusopetuksessa täytyy edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa lain nojalla 1.8.2026 alkaen. Opiskeluhuollon järjestäminen opetustoimen ja hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä asettaa edelleen haasteita yhteisöllisen opiskeluhuollon toteutumisessa.

Tekninen toimi

Teknisen toimen tärkeimmät painopisteet talousarviovuonna 2026 ovat jätevesi- ja vesihuolto- verkostoon liittyvien investointien jatkaminen, kädentaitojen koulurakennuksen hankesuunnittelu, Kuhmolan saneeraustöiden suunnittelu, Sahanrannan keittiön remontti ja sähkökaapin uusiminen, Myllykujan kunnostus sekä teknisen toimen tietojen digitalisaation eteenpäin vieminen.

Papinsaaren jätevedenpuhdistamon saneeraus nykyvaatimuksia vastaavaksi ja ympäristölupaehtojen mukaisen toimivuuden varmistamiseksi on edennyt merkittävästi viimeisen kolmen vuoden aikana, jolloin on paneuduttu laitoksen prosessin toimivuuteen kokonaisvaltaisen analyysin, puhdistamohenkilökunnan ohjeistuksen, automaation rakentamisen, tarvittavien välttämättömien korjaustoimien ja henkilöresurssien vahvistamisen osalta. Vuoden 2026 alussa otetaan käyttöön jätevedenpuhdistamon uudet sosiaali- ja valvomotilat. Laitostoimintaan kohdistuvat investoinnit pienenevät vuonna 2026 huomattavasti aiempiin vuosiin verrattuna. Merkittävistä aiempien vuosien investoinneista ja suunnitelmallisesta pitkän aikavälin korjaustarpeiden mukaisesta peruskorjausvarauksista huolimatta vesihuollon infrastruktuuriin kohdistuu edelleen riskejä, joita ei voida kokonaan poistaa. Yllättävät rikkoontumiset verkostossa tai laitoksilla voivat lisätä kuluja, kun joudutaan tekemään nopeita korjaus- ja korvaustoimenpiteitä. Ne myös vaikeuttavat normaalia palvelutuotantoa ja toimintaa, joka usein heikkenee väliaikaisesti.

Molemmat taajama-alueelle vettä tuottavat kunnan vedenottamot sijaitsevat samalla pohjavesialueella. Pohjavesialueen sisällä vedenottamojen välillä on todettu olevan kynnyks, joka erottaa niiden vedenottoalueet toisistaan. Vuonna 2026 jatketaan loppuvuodesta 2025 aloitettavaa vedenottamოსelvitystä, jolla kartoitetaan vaihtoehtoja kolmannen vedenottamon sijoittamiselle.

Kuhmoisten kunta jatkaa valtakunnallisessa Hiilineutraali kunta -hankkeessa yhdessä 72 muun kunnan kanssa. Tavoitteena on hiilijalanjäljen pienentäminen kaikissa kunnan toiminnoissa, pitkäkestoisesti.

Kiinteistöstrategia päivitetään keväällä 2026. Energiatohokkuuden lisääminen kiinteistöissä jatkuu edelleen. Kiinteistöjen korjaussuunnitelmia ja kuntoarviointeja suoritetaan talousarviovuoden 2026 aikana kiinteistöstrategian ja investointiohjelman mukaisesti. Rakennuskannan ja infran kunnan asianmukainen seuranta ja huolto pienentävät yllättävien korjaustarvetta vaativien riskien toteutumista.

Teiden, sataman läheisten alueiden sekä yleisten alueiden kunnossapitoon ja siistinä pitämiseen kiinnitetään edelleen huomiota. Katuvalaistuksen päivittämistä jatketaan muuttamalla kunnan katuvaloja energiaa säästäviksi led-lampuiksi kylissä ELY-teiden varsilla. Tulevina vuosina kiinnitetään erityistä huomiota kaavateiden saneeraukseen, eli peruskorjaukseen. Vuonna 2026 kunnostetaan Myllykuja ja suunnitellaan loppuun Päijänteentien ja Lokkitien saneeraukset.

Teknisellä toimella on yhä paljon hyödyllistä tietoa vaikeasti ja hitaasti löydettävässä paperimuodossa ja erillisinä tiedostoina. Vuonna 2026 on tavoitteena siirtää tietoa paikkatietosovellukseen, jolloin tiedon löytäminen nopeutuu ja tieto on helpommin kaikkien sitä tarvitsevien käytettävissä. Vuonna 2026 paikkatietojärjestelmään tietojen viemisen mahdollistamiseksi tehdään vesihuoltoverkoston digitointi. Osa tiedoista on vietävissä järjestelmään lataamalla sinne jo olemassa olevia digitaalisessa muodossa olevia karttoja ja yhdistelemällä tietoja julkisista ja kunnan käytössä olevilta rajapinnoilta.

Ympäristösihteeri vastaa ympäristönsuojelun lakisääteisistä lupa- ja valvontamenettelyistä, neuvonnasta sekä raportoinnista muille viranomaisille. Ympäristösihteerin tehtävissä painotetaan entistä enemmän myös kunnan energiatohokkuutta (JETS) ja hiilineutraalisen kunnan (HINKU) tavoitteita ja yhteistyötä kunnan eri toimijoiden sekä muiden kuntien kanssa. Ympäristösihteerillä on merkittävä rooli myös jätehuollon sopimuksien valmistelussa ja jätehuollon kehittämisessä. Vuonna 2026 vaihtuu usean jätehuollon sopimuksen sopimuskausi, lisäksi uutena tul-laan kilpailuttamaan biojätteen erilliskeräys vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöille taajamassa.

Jätehuollon järjestämisen vastuu ja siihen liittyvä kokonaisuus selvitetään huomioiden kustannustehokkuus ja jatkuvasti lisääntyvät kansalliset vaatimukset. Selvitetään mahdollisuutta liittyä osaksi esim. Pirkanmaan Jätehuoltoa esim. osakkuusperiaatteella nyt, kun hankintalain uudistuksen osakkuutta vaikeuttavien pykälien ulkopuolelle rajattiin jätehuolto.

Vuonna 2025 tehtiin kiinteistöveroselvityksen analyysivaihe. Tämän pohjalta voidaan aloittaa useamman vuoden kestävä kiinteistöveroprojekti, jonka tavoitteena on saada kiinteistörekisterejä huomattavasti aiempaa parempaan ja kuntalaisten kannalta tasapuolisempaan kuntoon.

Kiinteistörekisterien kuntoon saattamisen seurauksena yleensä myös kunnan kiinteistöverotulot nousevat (keskimäärin 10–20 %). Investoinnin takaisin maksuaika on yleensä 2–4 vuotta.

Maankäyttöjaosto

Kuhmoisten kunnan osayleiskaavan muutostyö jatkuu edelleen vuonna 2026. Tavoitteena on, että yleiskaavaaluonnos asetetaan nähtäville joulukuussa 2025, ehdotus keväällä 2026 ja hyväksyntä olisi syksyllä 2026.

Alkuvuodesta 2025 saatetaan loppuun uuden rakentamislain mukainen kunnan uusi rakennusjärjestys. Rakennuslupien taksat uusitaan uuden rakentamislain mukaiseksi viimeistään alkuvuodesta 2026 Uusissa taksoissa tullaan ottamaan huomioon uusiutuvan energian tuotanto, kuten teollisen mittakaavan tuulivoimahankkeet.

Maankäyttöjaosto aloittaa alkuvuodesta 2026 maankäyttösuunnitelman valmistelun saatuaan ensin valmiiksi 1.1.2025 voimaan astuneen rakentamislain edellyttämät rakennusjärjestyksen ja rakennuslupien taksauudistuksen, joiden on oltava valmiita vuoden 2026 aikana. Maankäyttösuunnitelman tavoitteena on mm. selkeyttää kunnan yleisten alueiden käyttöperiaatteita ja mahdollisia myyntejä.

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuhmoisten kunnan tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt ovat vuonna 2026 seuraavat:

Tytäryhteisöt:

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy (omistusosuus 100 %)

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy (omistusosuus 100 %)

Kuntayhtymät:

Pirkanmaan liitto (0,63 %)

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (1,27 %)

Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymä (0,23 %)

Osakkuusyhteisöt:

Asunto Oy Hokkalanperä (31,7 %)

Kiinteistö Oy Pohjoisportti (35,05 %)

Kuhmoisten kunnan voimassa olevaa konserniohjetta tulee noudattaa konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä taikka säännöistä muuta johdu.

Kuhmoisten kunnan omistaman Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:n tärkeimpiä tehtäviä on kohtuuhintaisten ja hyväkuntoisten vuokra-asuntojen tarjoaminen Kuhmoisten kunnan alueen asukkaille. Asuntojen käyttöaste on ollut kohtuullinen. Asuntokannasta pidetään huolta suunnitelmallisesti ja remonteja tehdään edelleen tarvittaessa asukkaiden vaihtuessa. Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:n talousarvio ja toiminnan tavoitteet on liitteenä 1.

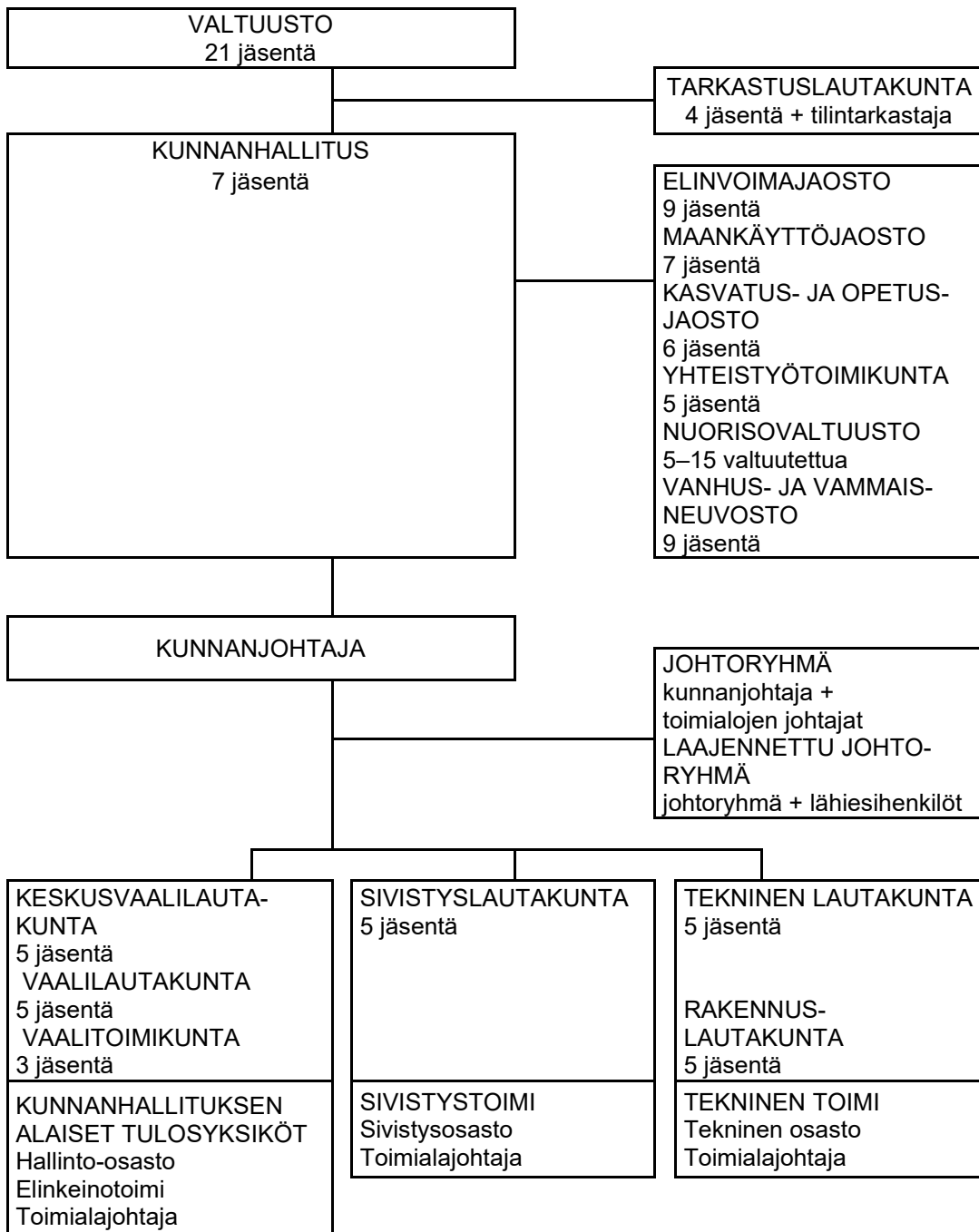
Kuhmoisten Verkkopalvelu Oy:n tehtävänä on omistaa ja hallinnoida kunnan palveluyhtiöitä. Yhtiöllä ei ole tällä hetkellä omistuksessaan palveluyhtiöitä. Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:n taloudelliset tavoitteet on liitteenä 2.

Kunnan organisaatio

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää valtuusto, joka valitaan kunnallisvaaleissa vaalivuotta seuraaviksi neljäksi kalenterivuodeksi. Nykyinen kunnanvaltuusto aloitti toimikautensa kesäkuussa 2025.

Kuhmoisissa kunnanvaltuutettujen määrä on 21 jäsentä. Lautakuntina jatkavat sivistys-, tekninen, rakennus- ja tarkastuslautakunta. Kunnanhallituksen alaisia valmistelevia toimielimiä on kolme: elinvoiman ja elinkeinotoiminnan asioita valmisteleva elinvoimajaosto, maapolitiikan kokonaisvaltaista kehittämistä ja kunnan strategisen maankäytön suunnittelua koskevia asioita käsittelevä maankäyttöjaosto sekä opetustoimen ja varhaiskasvatuksen toimintaa edistävä kasvatus- ja opetusjaosto. Lisäksi Kuhmoisten kunnassa on kaksi vaikuttamistoimielintä: vanhus- ja vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto. Yhteistoimintalain mukaisena toimikuntana toimii yhteistyötoimikunta, joka toimii samalla myös kunnan työsuojelutoimikuntana.

Organisaatiokaavio

TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 020 934	747 050	793 375	793 375	793 375
Maksutuotot	383 665	391 000	405 025	405 025	405 025
Tuet ja avustukset	344 447	242 300	269 650	269 650	269 650
Muut toimintatuotot	1 066 262	1 063 770	1 092 070	1 092 070	1 092 070
Toimintatuotot yhteensä	2 815 309	2 444 120	2 560 120	2 560 120	2 560 120
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 863 292	-4 772 483	-5 111 892	-5 111 892	-5 111 892
Palvelujen ostot	-2 468 090	-2 801 580	-2 908 913	-2 908 913	-2 908 913
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 511 947	-1 468 090	-1 490 350	-1 490 350	-1 490 350
Avustukset	-245 968	-219 900	-233 900	-233 900	-233 900
Muut toimintakulut	-210 978	-155 315	-147 300	-147 300	-147 300
Toimintakulut yhteensä	-9 300 275	-9 417 368	-9 892 355	-9 892 355	-9 892 355
Toimintakate	-6 484 965	-6 973 248	-7 332 235	-7 332 235	-7 332 235
Verotulot	5 992 496	5 947 000	5 947 000	5 947 000	5 947 000
Valtionosuudet	2 539 181	2 572 000	2 766 294	2 766 294	2 766 294
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	74 449	80 000	84 000	84 000	84 000
Muut rahoitustuotot	21 197	6 000	5 500	5 500	5 500
Korkokulut	-242 484	-100 000	-80 000	-80 000	-80 000
Muut rahoituskulut	-93 718	-500	-1 500	-1 500	-1 500
Rahoitustuotot ja -kulut netto	-240 557	-14 500	8 000	8 000	8 000
Vuosikate	1 806 155	1 531 252	1 389 059	1 389 059	1 389 059
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 178 165	-1 431 330	-1 302 417	-1 302 417	-1 302 417
Arvonalentumiset	-267 316				
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	360 674	99 922	86 642	86 642	86 642
Tunnusluvut					
Toimintatulot/Toimintamenot, %	30,3	26,0	25,9	25,9	25,9
Vuosikate/Poistot, %	153,3	107	107	107	107
Vuosikate, €/asukas	887	755	695	703	712
Asukasmäärä vuoden lopussa	2 037	2 029	2 000	1 976	1 951

Tunnuslukujen selitykset:
Toimintatulot/Toimintamenot, %

$$\text{toimintatuotot/toimintakulut} = 100 \times \text{toimintatuotot/toimintakulut}$$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

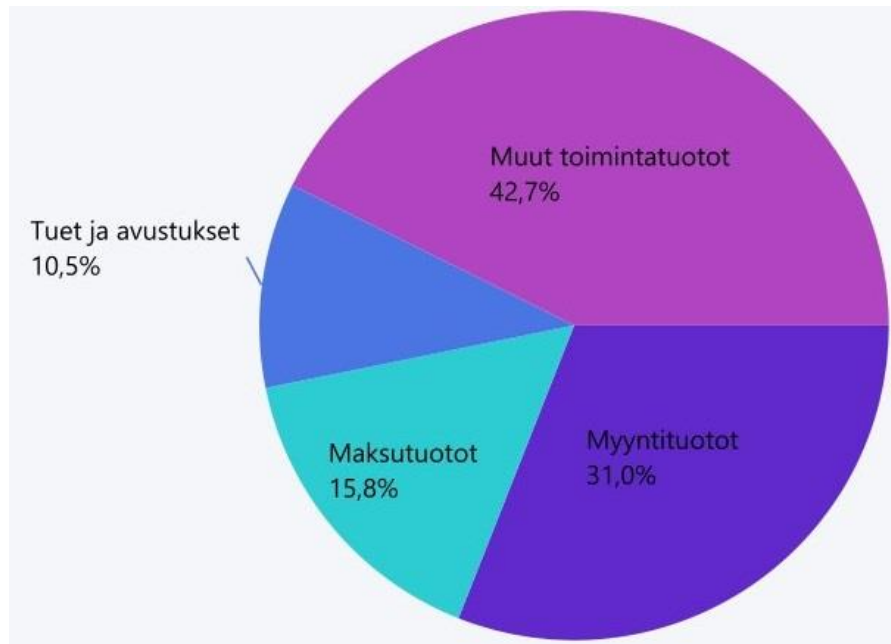
Vuosikate/Poistot, %

$$\text{vuosikate/poistot} = 100 \times \text{vuosikate/poistot}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Toimintatuottoja

Kuhmoisten kunnan talousarviossa on vuodelle 2026 arvioitu toimintatuottoja kertyväksi noin 2,560 milj. euroa. Tuotot kasvavat vuoden 2025 talousarvion tasosta n. 5 %. Tuottojen kasvuun vaikuttaa mm. syksyllä 2025 tarkastetut taksat vesimaksujen osalta sekä sivistystoimen hankkeiden tulorahoitus

Toimintakulut

Toimintakulut ovat talousarviossa yhteensä 9,892 milj. euroa. Toimintakulut ovat n. 5 % suuremmat kuin vuoden 2025 alkuperäisessä talousarviossa.

Vuonna 2026 henkilöstökulut kasvavat vuoden 2025 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 7 %. Henkilöstökuluja talousarvioehdotuksessa on yhteensä 5,111 milj. euroa. Henkilöstön palkkoihin on laskettu virka- ja työehtosopimusten mukainen n. 3,18 % korotus, palkkojen sivukulut ovat keskimäärin 24,9 %.

Eläkemenoperusteisiin maksuihin on talousarviossa varattu 170.000 euroa. Palveluiden ostossa on 140.000 euron määräraha Kelalle maksettavaa työmarkkinatuen kuntaosuutta.

Kunnan toimintamenoihin sisältyy 2,908 milj. euron suuruinen määrärahavaraus palvelujen ostoihin. Määräraha on n. 4 % suurempi kuin vuoden 2025 alkuperäisessä talousarviossa. VPK:n toiminnan turvaamiseksi on avustuspäärahoihin varattu 35.000 euroa.

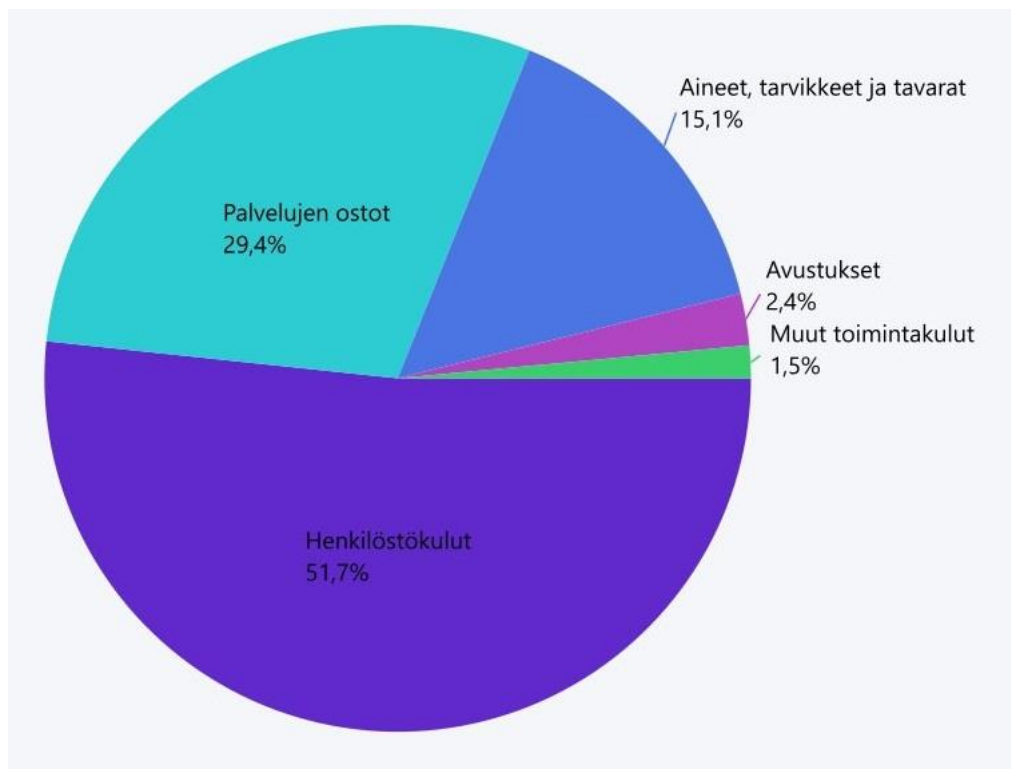
Aineita ja tarvikkeita (elintarvikkeet, lämmitys, sähkö, toimisto- ja koulutarvikkeet, yms.) varten on talousarviossa varattuna n. 1,468 milj. euron suuruinen määrärahavaraus. Määräraha on 17 % suurempi kuin vuoden 2024 talousarviossa.

Avustuksissa on noin 0,219 milj. euron suuruinen määräraha, joka käytetään mm. lasten kotihoidontukiin, yksityistieavustuksiin ja yhteisöavustuksiin. Kunnanhallituksen avustuksiin on varattu 135.000 euron suuruinen määräraha. Avustukset pitävät sisällään 10.000 euroa ns. vauvarahaa. Yhdistysten työllistämistoimintaan on varattu 5.000 euron määräraha.

Kulujakauma toimialoittain

Ta + TA muutos 2026		
B10 Yleishallinto		
Toimintakulut	-2 114 207	21,4 %
B11 Sivistystoimi		
Toimintakulut	-4 341 243	43,9 %
B12 Tekninen toimi		
Toimintakulut	-3 436 906	34,7 %
Toimintakulut yhteensä	-9 892 355	100,0 %

Kulujakauma lajeittain

	2026 Talousarvio
Henkilöstökulut	-5 111 892
Palvelujen ostot	-2 908 913
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 490 350
Avustukset	-233 900
Muut toimintakulut	-147 300

Verotulot

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 10.11.2025 § 77 vahvistaa vuoden 2026 tuloveroprosentiksi 9,10. Kiinteistöveroprosentit valtuusto päätti vahvistaa seuraavasti:

yleinen kiinteistöveroprosentti maapohjalle	1,30
yleinen kiinteistöveroprosentti rakennuksille	1,10
pääasiassa vakinaiseen asumiseen käytettävien rakennusten kiinteistöveroprosentti	0,60
pääasiassa muuhun kuin vakinaiseen asumiseen käytettävien asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	1,20
yleishyödyllisten yhteisöjen omistamien rakennusten ja maapohjan kiinteistöveroprosentti	0,00
voimalaitosten kiinteistöveroprosentti	3,10

Kunnan verotulojen kertymä vuosilta 2023–2024 ja ennusteet 2025–2028

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji						
Kunnallisvero	3 414	3 476	3 198	3 376	3 395	3 482
Muutos %	-48,6	1,8	-8,0	5,6	0,5	2,6
Yhteisövero	932	752	749	805	853	895
Muutos %	-43,2	-19,3	-0,5	7,6	5,9	5,0
Kiinteistövero	1 648	1 764	1 762	1 766	1 766	1 766
Muutos %	2,0	7,0	-0,1	0,2	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	5 995	5 992	5 709	5 948	6 014	6 143
Muutos %	-39,4	0,0	-4,7	4,2	1,1	2,2

Vuoden 2026 talousarviossa verotulojen määräksi on arvioitu 5,947 milj. euroa.

Valtionosuudet

Vuodelle 2026 valtionosuuksien määräksi arvioidaan yhteensä 2,766 milj. euroa. Verotulojen menetysten kompensatio on yht. 0.326 milj. euroa, joka on saman verran kuin vuonna 2025.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuottoja on talousarviovuonna arvioitu kertyvän yhteensä 84.000 euroa. Lainojen korkokuluiksi on arvioitu 80.000 euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioitu netto on 8.000 euroa positiivinen.

Vuosikate

Vuoden 2026 talousarvion vuosikate on 1.389.059 euroa positiivinen.

Poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät

Talousarviossa poistosuunnitelman mukaiset poistot ovat yhteensä 1,302 milj.euroa.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antoi 15.11.2011 yleisohjeen kuntien ja kuntayhtymien suunnitelman mukaisista poistoista. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Seuraavalla sivulla on Kuhmoisten kunnan suosituksen mukaiset poistoajat 1.1.2013 alkaen sekä aiemmin 31.12.2012 saakka noudatetut poistoajat.

Talousarviossa olevat poistot on laskettu uuden yleisohjeen mukaisesti poistoaikojen alarajoja noudattaen muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Poikkeukset perustuvat annettuihin hyödykekohtaisiin lausuntoihin ja kunnanvaltuuston päätöksiin, jossa tiettyjen rakennusten taloudellista pitoaikaa on pidennetty. Poikkeukset on tehty seuraaville rakennuksille:

Hallinto- ja laitosrakennukset:

Toimintakeskus, Kuntotie 1
Entinen yhteiskoulurakennus, Lukio-, yläasterakennus ja liikuntahalli
Päijännekoti
Kuntala I. virastotalo
Ala-asteen työpajarakennus ja tiilinen koulurakennus
Päiväkoti Saukontassu (30 vuotta)
Yhtenäiskoulu (30 vuotta)

Tehdas ja tuotantorakennukset:

Jätevedenpuhdistamo
24-hallikiinteistöt

Muut rakennukset:

Palo- ja järvipelastusasema
Kuhmola

Satunnaisiin eriin ei ole varattu talousarviossa määrärahaa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulosarvio on 86.642 euroa ylijäämäinen

Kuhmoisten kunnan käyttöomaisuuden suunnitelmapoistot

(poistonalaisen omaisuuden pienhankintaraja on 10.000 €)

	1.1.2009 alkaen	1.1.2013 alkaen
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		2 vuotta*
Aineettomat oikeudet		5 vuotta*
Liikearvo		2 vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot		
➤ Atk-ohjelmat	4 v.	2 vuotta*
➤ Muut	4 v.	2 vuotta*
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
➤ Hallinto- ja laitosrakennukset	40 v.	20 vuotta
➤ Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 v.	20 vuotta
➤ Talousrakennukset	17 v.	10 vuotta
➤ Vapaa-ajan rakennukset	25 v.	20 vuotta
➤ Asuinrakennukset	40 v.	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
➤ Kadut, tiet, torit, puistot	17 v.	15 vuotta
➤ Sillat, laiturit, uimalat	20 v.	10 vuotta
➤ Muut maa- ja vesirakenteet	20 v.	15 vuotta
➤ Vesi- ja viemäriverkko	35 v.	30 vuotta
➤ Kaukolämpöverkko		20 vuotta
➤ Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	17 v.	15 vuotta
➤ Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		10 vuotta
➤ Maakaasuverkko		20 vuotta
➤ Muut putki- ja kaapeliverkot		15 vuotta
➤ Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 v.	10 vuotta
➤ Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15 vuotta
➤ Liikenteen ohjauslaitteet		10 vuotta
➤ Muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	12 v.	10 vuotta
Koneet ja kalusto		
➤ Rautaiset alukset	17 v.	15 vuotta
➤ Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		8 vuotta
➤ Muut kuljetusvälineet	7 v.	4 vuotta
➤ Muut liikkuvat työkoneet	7 v.	5 vuotta
➤ Muut raskaat työkoneet		10 vuotta
➤ Muut kevyet koneet		5 vuotta
➤ Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet		5 vuotta
➤ Atk-laitteet	4 v.	3 vuotta
➤ Muut laitteet ja kalusteet	4 v.	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
➤ Luonnonvarat	käytön mukainen	käytön mukainen
➤ Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta.		

RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 806 155	1 531 252	1 389 059	1 389 059	1 389 059
Tulorahoituksen korjauserät	0	0			
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-950 648	-1 648 830	-1 247 030	-2 421 830	-2 811 830
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	58 422	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	1 760				
Toiminnan ja investointien rahavirta	857 267	-59 156	142 029	-1 032 771	-1 422 771
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0			
Antolainasaamisten vähennykset	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47 000	-47 000	-47 000	-42 000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	818 267	-548 156	-346 971	-1 516 771	-1 864 771
Muut maksuvalmiuden muutokset	340 587				
Rahavarojen muutos	1 158 855	-548 156	-346 971	-1 516 771	-1 864 771
Rahavarat 31.12.	5 213 216				
Rahavarat 1.1.	4 054 361				
Kassavarojen muutos	1 158 855				
Tunnusluvut					
Rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-1 649	-584	233	21	-371
Investointien tulorahoitus, %	162,0	92,9	111,4	57,4	49,4
Pääomamenojen tulorahoitus, %	181	90	107,3	56	49
Lainanhoitokate	6	10	10	11	16
Kassan riittävyys, pv	175	60	60	60	60
Asukasmäärä vuoden lopussa	2 037	2 029	2 029	2 000	1 976

Tunnuslukujen selitykset:

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

$$\text{investointien tulorahoitus, \%} = 100 \times \text{vuosikate/investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

pääomamenojen tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyh.})$$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Tunnuslukujen selitykset:**lainanhoitokate**

$$= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään toimintapääomaa eli kassavaroja.

kassan riittävyys

$$= 365 \text{ päivää} \times \text{kassavarat} / \text{kassasta maksut}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kunnan kassavaroilla kattaa.

Investointimenot

Talousarvion investointimenot vuodelle 2026 on kokonaisuudessaan 1,247 milj. euroa. Ryytjärven ulkoilureitin investointihankkeen on tarkoitus valmistua vuoden 2025 puolella, mutta hanke-rahoitus maksetaan kunnalle vuonna 2026. Laitostoimintaan investoidaan talousarviovuonna yhteensä 0,275 milj. euroa ja koko suunnitelmakaudella yhteensä 0,525 milj. euroa., josta jätevedenpuhdistamon laitteisiin investoidaan 0,120 milj. euroa. Investoinnit vuokrattaviin kiinteistöihin on yhteensä 0,525 milj. euroa. Yleisiin alueisiin ja liikenneväyliin käytetään talousarviovuonna 0,150 milj. euroa. Investoinnit yleisiin alueisiin ja liikenneväyliin ovat yhteensä 0,4 milj. euroa, joista Myllykujan korjaus on 0,3 milj. euroa. Koko suunnitelmakauden 2026–2028 investoinnit ovat yhteensä 6,480 milj. euroa

Antolainat

Antolainojen vähennyksissä on Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:lle myönnetyn kauko-lämpöantolainan lyhennys.

Lainat

Uutta pitkäaikaista lainaa ei talousarviovuonna ole talousarvion laadintahetkellä tarkoitus ottaa. Lyhytaikaista lainaa talousarvion tekohetkellä on yhteensä 4,0 milj. euroa. Vanhoja pitkäaikaisia lainoja lyhennetään talousarviovuonna 47.000 eurolla ja maksuvalmiutta ylläpidetään edelleen lyhytaikaisella lainalla. Kunnalla on pitkäaikaista lainaa talousarvion laadintahetkellä taseessa yhteensä 136.000 euroa.

Talousarvion sitovuus

Valtuusto vahvistaa toimielinten tulosaluekohtaiset tulo- ja menomäärärahat. Investointiosan määrärahat valtuusto vahvistaa investointiluettelossa esitetyllä tasolla. Vahvistetut määrärahat sitovat toimielimiä tulosalueittain tulot yhteensä ja menot yhteensä tasolla. Määrärahoja ei saa ylittää ilman valtuuston lupaa. Valtuuston hyväksyttyä talousarvion antaa kunnanhallitus tarkemmat täytäntöönpano-ohjeet.

Kun talousarvio on hyväksytty, toimialat laativat käyttösuunnitelmat, jonka yhteydessä ne täsmentävät myös sitovat toiminnalliset tavoitteensa. Valtuustolle annetaan vähintään puolivuositain selvitys toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteidensa toteutumisesta.

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOAR- VIOIDEN YHTEENVETO JA SITOVUUS			
	Sitovuus B= Brutto N=Netto	Menomäärä- rahat €	Tuloarviot €
KÄYTTÖTALOUS			
YLEISHALLINTO			
Hallintopalvelut	N	1 381 931	91 600
Elinkeinoelämän edistäminen	N	316 275	132 000
Sosiaali- ja terveys omatoiminta	N	310 000	0
Sosiaali- ja terveys ostopalvelut	N	106 000	0
SIVISTYSTOIMI			
Varhaiskasvatus	N	889 643	80 500
Yhtenäiskoulu	N	2 440 795	93 650
Ruokapalvelu	N	324 377	7 625
Elämänlaatupalvelut	N	686 427	92 250
TEKNINEN TOIMI			
Kaavoitus ja maankäyttö	N	843 722	308 480
Kiinteistötoimi	N	1 211 878	1 068 440
Laitostoiminta	N	1 126 677	652 575
Rakennuslautakunta	N	254 629	33 000
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	N		5 947 000
Valtionosuudet	N		2 766 294
Rahoitustulot	N		80 000
Rahoitusmenot	N	100 000	
Satunnaiset erät	N	0	0
INVESTOINTIOSA	N	1 247 030	0
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset	N	0	8 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	N		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	N	47 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	450 000	
Oman pääoman muutokset		0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen			374 970
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		11 736 384	11 736 384

KUHMOISTEN KUNNAN TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUSOSAN HIERARKIARAKENNE

TOIMIALA		KUSTANNUSPAIKKA	
VALTUUSTON SITOVIIVASTASO			
YLEISHALLINTO			
Hallintopalvelut			
		Vaalit	
		Tilintarkastus	
		Kunnanvaltuusto	
		Kunnanhallitus	
		Hallintotoimisto	
		Työllisyydenhoito	tunniste 1 vyörytys
		Kunnallisverotus	
		Työsuojaelu	
		Muu henkilöstöhallinto	
		Talous- ja palkanlaskentapalvelut	vyörytys
		Puhelinpalvelut	vyörytys
		Kopiointi ja postitus	vyörytys
		ATK-palvelut	vyörytys
Elinkeinoelämän edistäminen			
		Elinkeinotoimi	
		Maa- ja metsätilat	
		Joukkoliikenne	
		Maataloustoimi	
Sote omatoiminta			
		Eläkemenoperusteiset ja varhe maksut (KUEL)	
		Työllistetyt sote oma toiminta	vyörytys
		Työmarkkinatuen kuntaosuus (KELA)	
Sote ostopalvelut Keuruu			
		Ympäristöterveydenhuolto (Keuruu)	
Rahoitus			
		Rahoitus	
SIVISTYSTOIMI			
Varhaiskasvatus			
		Perhepäivähoito	
		Päiväkotii	tunniste 2
		Lasten kotihoidontuki	tunniste 1
		Aamu- ja iltapäivätoiminta	
Yhtenäiskoulu			
		Esiopetus	tunniste 1 tunniste 2
		Perusopetus	tunniste 1 tunniste 2
		Lukio	tunniste 1 tunniste 2

TOIMIALA	
VALTUUSTON	KUSTANNUSPAIKKA
SITOVUUSTASO	
SIVISTYSTOIMI	
Elämänlaatupalvelut	
	Kirjastopalvelut
	Kulttuuripalvelut
	Kotiseutumuseo
	Riihigalleria
	Kuhmola
	Musiikkioppilaitokset
	Taiteen perusopetus
	Työväenopisto
	Liikuntatoimi
	Nuorisotoimi
	tunniste 2
Ruokapalvelu	
	Koulukeskuksen keittiö
TEKNINEN TOIMI	
Kaavoitus- ja maankäyttö	
	Asemakaavoitus
	Yleiskaavoitus
	Paikkatietopalvelut
	Kiinteistön muodostaminen
	Yhdyskuntasuunnittelu
	Puistot ja muut yhteiset alueet
	Liikenneväylät
	Jätehuolto
	Satama- ja laiturialueet
	tunniste 1
Kiinteistötoimi	
	Kuntalan kiinteistö (kunnanviraston rak.)
	Vuokralle annetut asunnot
	Muut vuokralle annetut tilat
	Opetus- ja kulttuuritoimen kiinteistöt
	Sote-kiinteistöt
	Palo- ja järvipelastusasema
	tunniste 1
	tunniste 1
	tunniste 1
	tunniste 1
Laitostoiminta	
	Vesihuoltolaitos/talousvesi
	Vesihuoltolaitos/jätevesi
	Hulevesijärjestelmä
	Kaukolämpöverkosto
Rakennuslautakunta	
	Rakennusvalvonta
	Ympäristönsuojelu
	Yksitystiet

Talousarvion käyttötalousosan taulukoiden poistot, laskennalliset - ja sisäiset erät koostuvat seuraavista tileistä:

POISTOT

- Suunnitelman muksiset poistot
 - Poistot atk-ohjelmista
 - Poistot muista pitkävaikutteisista menoista
 - Poistot rakennuksista
 - Poistot kiinteistä rakenteista ja laitteista
 - Poistot koneista ja kalustosta

SISÄISET- JA VYÖRYTYSTULOT

Myyntitulot

- Sisäiset
 - Sisäiset vesi- ja jätevesimaksut
 - Sisäinen lämmön myynti
 - Sisäiset myyntitulot
- Vyörytetyt
 - Kopiointi
 - Atk-palvelut
 - Talous- ja palkanlaskentapalvelut
 - Työttömien työllistäminen

Vuokratulot

- Sisäiset vuokratulot
- Vyörytetyt vuokratulot

SISÄISET- JA VYÖRYTYSMENOT

Palvelujen ostot

- Sisäiset
 - Jätevesimaksut
 - Ravitsemuspalvelut
- Vyörytetyt
 - Kopiointi
 - Atk-palvelut
 - Talous- ja palkanlaskentapalvelut
 - Työttömien työllistäminen

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

- Sisäiset
 - Vesimaksut
 - Sisäinen lämmön osto
 - Muu materiaali

Vuokrat

- Sisäiset vuokramenot
- Vyörytetyt vuokramenot

KÄYTTÖTALOUSOSA TULOSALUEKOHTAISET TAVOITTEET JA MÄÄRÄRAHAT

YLEISHALLINNON TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2026

HALLINTOPALVELUT

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen lautakunta, jonka tavoitteena on huolehtia kunnan tehtävistä vaalien järjestämisessä virheettömästi ja taloudellisesti. Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vaalien järjestäminen.

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus

Vastuuhenkilö: Tilintarkastaja Ville Valkonen, JHT

Tehtävän toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lisäksi valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan (JHT-tilintarkastaja/JHT-yhteisö). Kunta on ostanut tilikausien 2021–2025 tilintarkastuspalvelut valtuuston päätöksen 31.5.2021 § 32 perustuen tilintarkastusyhteisö Revisium Oy:ltä. Vuonna 2026 tehdään päätös tilintarkastuspalvelusopimuksen optiovuosien käytöstä. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT Ville Valkonen.

Palvelusuunnitelman kuvaus;

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös hyvää tilintarkastustapaa noudattaen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on määritellä tilintarkastuksen painopistealueet, valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet

Hallinto

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Hallinnon tulosalueeseen kuuluvat seuraavat yksiköt: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallinto-toimisto, työllisyyden hoito, kunnallisverotus, työsuojelu ja muu henkilöstöhallinto.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kunnan talous-, henkilöstö- ja muuhun yleishallintoon sekä tiedotukseen liittyvät viranomais- ja muut tehtävät siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muiden tulosalueiden vastuulle. Hallinnon tulosalueen tehtävänä on myös edistää ja ylläpitää yhteistyötä eri tulosalueiden ja sidosryhmien kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuntakonsernin talous on vakaa		
Valtuustokauden tavoite 2025 – 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Tilikauden tulokset ovat pääsääntöisesti positiivisia	86.000 euroa	Tilikauden tulos
Vuosikate kattaa poistot	1.389.000 euroa	Kunnan vuosikate
Kunnan päätöksenteko tukee kuntastrategiaa		
Valtuustokauden tavoite 2025 – 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Kuntastrategia huomioidaan toimielinten päätöksenteossa ja strategian toteutusta tarkastellaan vuosittain	Strategia-asiakirja ja toimenpideohjelmat ovat käytössä	Valtuuston päätökset ovat strategian ja toimenpideohjelmien mukaisia
Kokonaisvaltaista hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut ja hyvinvoiva henkilöstö		
Valtuustokauden tavoite 2025 – 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Työntekijöiden työhyvinvointia tuetaan sekä osaamista kehitetään järjestelmällisesti ja samalla vahvistetaan vastuullista toimintakulttuuria	Työhyvinvointikysely	Työhyvinvointikyselyn henkilöstön työhyvinvointia kuvaava arvosana on asteikolla 1-5 vähintään 4.

Perustelut: Kunnan talouden tulee olla tasapainossa, jolloin kuntalaiset saavat hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa. Lisäksi palvelujen tuottamiseen tarvitaan osaava ja motivoitunut henkilöstö, jonka ammattitaitoa pidetään yllä koulutuksen avulla. Kunnan toimintaa ohjaava kuntastrategia-asiakirja on valmistunut syksyllä 2022. Kunnan elinvoimaohjelma on hyväksytty keväällä 2024. Kunnan strategia-asiakirjan sisältö tulee huomioida valmistelussa ja päätöksenteossa. Huolelliseen ja perusteelliseen päätösvalmisteluun tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

Sisäiset palvelut

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tietohallinto ja tietoliikennepalvelut, talous- ja palkkahallinto

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kunnan eri toimialoille niiden tarvitsemat tietohallinto- ja tietoliikennepalvelut sekä talous- ja palkkahallinnon palvelut sisältäen yhteisesti käytössä olevat ohjelmistot, laitteet ja tukipalvelut. Tulosalue koostuu sekä tieto, talous- ja palkkahallintopalveluista aiheutuvista menoista. Vuoden 2022 alusta lukien kunnan kirjanpidon sekä myynti- ja ostoreskontran palvelut on tuotettu Kuntalaskenta Oy:n toimesta. Kuhmoisten kunnalla on toistaiseksi voimassa olevat sopimukset Jämsän kaupungin kanssa tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen sekä palkkahallinnon palveluista. Sopimukset päättyvät vuonna 2026. Palkkahallinnon palvelut tuotetaan 1.4.2026 lukien uuden palveluntuottajan toimesta. Tietohallinnon palvelut tuotetaan pääosin omalla toimintana. Talousarviota laadittaessa palkkahallinnon palveluista on hankintamenettely käynnissä. Kuhmoisten kunnan palveluksessa on atk-tukihenkilö, joka varmistaa mm. tietohallintoon liittyvien lähipalvelujen sujuvuuden ja järjestelmien häiriöttömän toiminnan.

Taloushallinnon tehtäviä ovat mm. 1) taloustiedon tuottaminen (talousarvio, raportointi ja tilinpäätös) 2) maksuliikenteen hoitaminen 3) perinnän suorittaminen 4) taloushallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpitäminen 5) tarvittava koulutus esihenkilöille ja henkilöstölle.

Palkka- ja henkilöstöhallinnon keskeisinä tehtäviä ovat mm. 1) henkilöstön ja luottamushenkilöiden palkanmaksu 2) henkilöstöhallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpito 3) linjata työ- ja virkaehtosopimusten ja lainsäädännön tulkintaa työnantajan näkökulmasta henkilöstöä koskevista kysymyksistä 4) tukea organisaatiota henkilöstöhallinnon kysymyksissä 5) työsuojelutoiminta.

Talous- ja palkkahallinnon sekä tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen saatavuus ja virheettömyys ovat keskeinen edellytys kunnan palvelutuotannossa.

HALLINTOPALVELUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	5 892	5 000	5 000	0 %	5 000	5 000
Maksutuotot	0	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	178 210	81 300	81 600	0 %	81 600	81 600
Muut toimintatuotot	6 296	1 000	5 000	400 %	5 000	5 000
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	190 397	87 300	91 600	5 %	91 600	91 600
Henkilöstökulut	-596 664	-451 414	-425 961	-6 %	-425 961	-425 961
Palvelujen ostot	-534 311	-820 120	-822 870	0 %	-822 870	-822 870
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 123	-23 410	-24 450	4 %	-24 450	-24 450
Avustukset	-103 758	-98 500	-98 500	0 %	-98 500	-98 500
Muut toimintakulut	-8 588	-10 150	-10 150	0 %	-10 150	-10 150
TOIMINTAKULUT	-1 276 444	-1 403 594	-1 381 931	-2 %	-1 381 931	-1 381 931
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 086 047	-1 316 294	-1 290 331	-2 %	-1 290 331	-1 290 331
Rahoitustuotot ja -kulut	5 286	6 000	5 500	-8 %	5 500	5 500
VUOSIKATE	-1 080 761	-1 310 294	-1 284 831	-2 %	-1 284 831	-1 284 831
Poistot ja arvonalentumiset	-262 500	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 343 261	-1 310 294	-1 284 831	-2 %	-1 284 831	-1 284 831
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 343 261	-1 310 294	-1 284 831	-2 %	-1 284 831	-1 284 831

Elinkeinoelämän edistäminen

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elinkeinoelämän edistämisen tulosalueeseen kuuluvat elinkeinotoimi, maaseututoimi, maa- ja metsätilat ja joukkoliikenne. Elinkeinotoimen kehittäminen pohjautuu Kuhmoisten kunnan strategiaan sekä elinvoimaohjelmaan. Kuntastrategia on hyväksytty syksyllä 2022. Elinvoimaohjelma sekä strategian toimeenpano-ohjelma valmistuivat keväällä 2024. Kunnan elinkeinoelämän kehittämisestä vastaavat kunnanjohtaja ja elinvoima-asiantuntija. Lisäksi kunnan elinvoiman ja elinkeinotoiminnan kehittämistä linjaa elinvoimajaosto.

Tehtyjen linjausten toteuttamisesta vastaa kunnanjohtaja yhteistyössä elinvoima-asiantuntijan kanssa. Kunnanjohtaja ratkaisee omalta osaltaan, kunnan hallintosäännön puitteissa, asiat jotka koskevat kunnan elinkeinoelämän kehittämistä ja kunnan markkinointia, päätöksenteon valmis-

telua elinkeinopoliittiseen kehittämiseen liittyvissä asioissa, toimitilojen ja teollisuustilojen määräraikaisia vuokrasopimuksia, kunnanhallituksen ohjeiden mukaisesti laadittuja vuokrasopimuksia, yritysten perusneuvontaa ja alkavien yrittäjien palveluja, matkailuelinkeinojen tukemista, sidosryhmäyhteistyötä, kunnan elinkeinotoimintaan liittyviä alueellisia ja paikallisia hankkeita, kunnan omistamien tonttien myyntiä neuvottelujen ja sopimusten valmistelun osalta ja niiden markkinointia.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Edellä lueteltujen palvelujen tuottaminen laadukkaasti ja aktiivisesti.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen		
Valtuustokauden tavoite 2025-2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Satama-alueen kehittäminen entistä vetovoimaisemmaksi matkailualueeksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Satama-alueen palvelukokonaisuuden kehittäminen. Satamarinteen kaavan toimeenpanon jatkaminen ja kehittäminen tarvittavalla tavalla.	Satama-alueen palveluiden määrän ja laadun kasvattaminen yhteistyössä yritysten kanssa. Matkaparkin kehittäminen ja markkinointi. Satamarinteen tonttien aktiivinen markkinointi.
Houkuttelemme uutta yritystoimintaa kuntaan markkinoimalla tonttejamme, palveluitamme ja toimivia yhteyksiä.	Kunnan yritystonttien aktiivinen markkinointi ja markkinoinnin kehittäminen.	Työpaikkojen määrä Uusien yritysten määrä Tonttien aktiivinen markkinointityö.
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle.	Tonttimyynnin jatkaminen ja kehittäminen. Hyvinvointia ja viihtyvyyttä tukevia parannuksia.	Myytyjen tonttien määrä, nettomuutto kuntaan. Olemassa olevien vapaa-ajanviettopaikkojen kehittäminen ja uusien suunnittelu.
Myönteisen kuntakuvan ylläpitäminen ja vahvistaminen kaikessa toiminnassa. Ainutlaatuisten luonto- ja kulttuurikohteiden markkinointi ja kehittäminen matkailun, viihtymisen ja hyvinvoinnin lähteinä ympärivuotisesti.	Verkostoitumisen jatkaminen ja kehittäminen. Kunnan aktiivinen markkinointi eri kanavien kautta.	Yhteistyösuhteiden ja kumppanuuksien lisääntyminen. Kunnan näkyvyyden ja tunnettavuuden lisääntymisen erityisesti Pirkanmaan maakunnassa. Suur-Päijänne-hankkeen työryhmään osallistuminen.

	Yli maakuntarajojen tehtävä matkailuyhteistyö.	Sysmä-Kuhmoinen välisen lauttaliikenteen esiselvityshankkeeseen osallistuminen
--	--	--

Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma 2024–2025 on Kuhmoisten kunnan yhteinen lupaus tulevaisuudesta, jonka toteuttamisesta meillä kaikilla on vastuu. Mahdollisimman hyvässä kunnossa olevat olosuhteet ja palvelut, sekä Kuhmoisten yhteisöllinen henki, ovat keskeisiä tekijöitä kunnan menestymiselle.

Elinvoimaohjelma on kunnan strategian ”Kuhmoinen Päijänteen paratiisi” liite ja sen tavoitteena on jalkauttaa kunnan strategia ja olla arkityön työväline strategisten tavoitteiden yhdistämiseksi entistä koordinoitummin ja paremmin hallittavissa olevin kokonaisuuksin.

Elinvoimaohjelma jakautuu Kuhmoisten kunnan strategian neljään painopistealueeseen:

- Kuhmoinen tarjoaa houkuttelevan asuinympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa
- Kuhmoinen luo kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin
- Kuhmoinen edistää vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia vakituksille ja kausiasukkaille sekä matkailijoille
- Kuhmoinen mahdollistaa vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä

Jokaiselle painopistealueelle on asetettu konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet. Lisäksi toimenpiteille on asetettu vastuutahot. Kuhmoisten kunnan strategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet viedään vuosittain talousarvioon, jossa määritellään tarvittavat määrärahat ja muut resurssit. Toimenpiteiden toteutumista seurataan kunnan osavuosisiraporteissa ja tilinpäätöksessä sekä säännöllisissä keskusteluissa yhteistyökumppaneiden kanssa.

Strategian toimeenpano-ohjelma valmistui keväällä 2024. Kunnan eri toimialat laativat strategian toimeenpano-ohjelman. Strategian tavoitteita toteuttavat toimenpiteet viedään vuosittain talousarvioon ja niiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Samassa yhteydessä arvioidaan strategian toteutumista laajennetussa johtoryhmässä. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet

Kuhmoisten kunta siirtyi osaksi kasvavaa ja kehittyvää Pirkanmaan talousaluetta vuoden 2021 alussa. Kunnan tunnettuuden lisääminen uuden maakunnan alueella, sekä verkostoituminen Pirkanmaan elinkeinoelämään, ovat edelleen merkittävimpiä talousarviovuoden 2026 painopistealueita.

Kuhmoisten kunta toimii aktiivisesti oman alueensa, sekä muiden kuntien ja maakuntien kanssa yhteisissä kehittämishankkeissa. Kunta osallistuu yli maakuntarajojen tapahtuviin kehittämishankkeisiin myös vuonna 2025. Kehittämishankkeita ovat mm. lauttareitti Sysmän ja Kuhmoisten välillä sekä valtatie 24-kehittämishanke.

Satamarinteen asemakaava hyväksyttiin vuoden 2020 lopussa. Alueen ensimmäinen tontti myytiin vuonna 2022. Satamarinteessä kortteleiden 203 ja 452 asemakaavan muutos saatiin valmiiksi vuonna 2024. Muutoksessa rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten rakentamisen sallivat AR-korttelit muutettiin erillispientalorakentamisen salliviksi. Samalla tarkasteltiin alueen kulkuyhteyksiä. Tavoitteena on, että alueelle muodostetaan viihtyisä pientaloalue, jossa huomioidaan myös alueelle kohdistuva ulkoilutarve sekä yhteydet sataman ja keskustan suuntaan.

Aurinkorinteen asuinalueen rakentuminen käynnistyy vähitellen. Alueen kunnallistekniikka valmistui syksyllä 2022. Alueelta on myyty 2025 vuoden loppuun mennessä neljä tonttia – yksi on enää myymättä.

ELINKEINOELÄMÄN EDISTÄMINEN

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	393 059	125 000	125 000	0 %	125 000	125 000
Maksutuotot	0	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	3 070	7 000	7 000	0 %	7 000	7 000
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	396 129	132 000	132 000	0 %	132 000	132 000
Henkilöstökulut	-34 021	-53 166	-54 548	3 %	-54 548	-54 548
Palvelujen ostot	-244 594	-281 140	-257 127	-9 %	-257 127	-257 127
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 637	-700	-3 300	371 %	-3 300	-3 300
Avustukset	-1 262	-1 300	-1 300	0 %	-1 300	-1 300
Muut toimintakulut	-1 411	0	0	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-285 925	-336 306	-316 275	-6 %	-316 275	-316 275
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	110 205	-204 306	-184 275	-10 %	-184 275	-184 275
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	110 205	-204 306	-184 275	-10 %	-184 275	-184 275
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	110 205	-204 306	-184 275	-10 %	-184 275	-184 275
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	110 205	-204 306	-184 275	-10 %	-184 275	-184 275

Terveystenhoito ja sosiaalitoimi, oma toiminta (ei ostopalveluja)

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Oman toiminnan tulosalueeseen kuuluu tulona toimeentulotuen valtionosuus. Menoina sosiaali- ja terveystoimen siirtynyttä henkilöstöä koskevat eläkemenoperusteiset- ja varhemaksut. Työmarkkinatuen kuntaosuus maksetaan myös tulosalueen menoista.

SOTE OMATOIMINTA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	3 627	0	0	0 %	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	3 627	0	0	0 %	0	0
Henkilöstökulut	-156 988	-170 000	-160 000	-6 %	-160 000	-160 000
Palvelujen ostot	-61 064	-70 000	-150 000	114 %	-150 000	-150 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 744	-9 400	0	0 %	0	0
Avustukset	-5 212	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-208	-400	0	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-234 216	-249 800	-310 000	24 %	-310 000	-310 000
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-230 590	-249 800	-310 000	24 %	-310 000	-310 000
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-230 590	-249 800	-310 000	24 %	-310 000	-310 000
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-230 590	-249 800	-310 000	24 %	-310 000	-310 000
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-230 590	-249 800	-310 000	24 %	-310 000	-310 000

Terveysthuolto ja sosiaalitoimi, ostopalvelut Keuruu

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kuhmoisten kunta on mukana ympäristöterveydenhuollon palveluiden (terveysvalvonta ja eläinlääkintä) osalta yhteistoiminta-alueella, jossa tehtävien hoitamisesta vastaa Keuruun kaupunki.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tavoitteena on turvata yhteistoiminta-alueella kustannustehokkaat, tarkoituksenmukaiset ja ympäristöterveydenhuollon palvelut.

SOTE OSTOPALVELUT, KEURUU

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	0	0	0	0 %	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0 %	0	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0 %	0	0
Palvelujen ostot	-56 415	-68 565	-106 000	55 %	-106 000	-106 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0 %	0	0
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-56 415	-68 565	-106 000	55 %	-106 000	-106 000
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-56 415	-68 565	-106 000	55 %	-106 000	-106 000
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-56 415	-68 565	-106 000	55 %	-106 000	-106 000
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-56 415	-68 565	-106 000	55 %	-106 000	-106 000
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-56 415	-68 565	-106 000	55 %	-106 000	-106 000

YLEISHALLINTO YHTEENSÄ

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	402 577	130 000	130 000	0 %	130 000	130 000
Maksutuotot	0	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	178 210	81 300	81 600	0 %	81 600	81 600
Muut toimintatuotot	9 399	8 000	12 000	50 %	12 000	12 000
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	590 186	219 300	223 600	2 %	223 600	223 600
Henkilöstökulut	-787 673	-674 580	-640 510	-5 %	-640 510	-640 510
Palvelujen ostot	-896 384	-1 239 825	-1 335 997	8 %	-1 335 997	-1 335 997
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48 504	-33 510	-27 750	-17 %	-27 750	-27 750
Avustukset	-110 233	-99 800	-99 800	0 %	-99 800	-99 800
Muut toimintakulut	-10 206	-10 550	-10 150	-4 %	-10 150	-10 150
TOIMINTAKULUT	-1 853 000	-2 058 265	-2 114 207	3 %	-2 114 207	-2 114 207
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 262 813	-1 838 965	-1 890 607	3 %	-1 890 607	-1 890 607
Rahoitustuotot ja -kulut	-218 538	-14 500	8 000	-155 %	8 000	8 000
VUOSIKATE	-1 481 351	-1 853 465	-1 882 607	2 %	-1 882 607	-1 882 607
Poistot ja arvonalentumiset	-262 500	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 743 851	-1 853 465	-1 882 607	2 %	-1 882 607	-1 882 607
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 743 851	-1 853 465	-1 882 607	2 %	-1 882 607	-1 882 607

SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2026

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen toiminta-ajatus:

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, ruoka- ja elämänlaatupalvelujen järjestämisestä. Sivistystoimen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä valtakunnalliset linjaukset. Sivistystoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämänhallintaa elämän eri vaiheissa. Sivistyspalvelut vaikuttavat vetovoimatekijänä kunnan elinvoimaan.

Sivistystoimen tehtävänä on kasvua, oppimista ja osallisuutta edistämällä vahvistaa hyvinvointia sekä osaamista turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstä.

Hyvinvointityö

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja ja hyvinvointisuunnittelija

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnalla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä sekä alueen elinvoimaisuutta. Lakisääteinen toimielin Kuhmoisten kunnassa on Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä ehkäisevän päihdetyön moniammatillinen työryhmä, jonka koolle kutsuja on sivistystoimenjohtaja.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Hyvinvointityön tavoitteena on tukea kuntalaisten hyvinvointia poikkihallinnollisesti eri toimialojen yhteistyönä. Toiminnan avulla pyritään luomaan yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvään elämään koko väestölle yhteistyössä eri toimijoiden, kuten hyvinvointialueen ja alueen järjestöjen kanssa. Hyvinvointityön tavoitteet ja toimenpiteet pohjautuvat valtuustokausittain laadittavaan kunnan laajaan hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan. Tavoitteellinen hyvinvointityö tukee tiedolla johtamista, ja sen tuloksellisuutta seurataan säännöllisesti vuosiraportoinnin avulla.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Kulttuurikasvatuksen edistäminen	Kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteet
	Lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman käyttöönotto
	Hyvinvointityön tuloksellisuuden todentaminen	Vuosittainen hyvinvointityön tavoitteiden seuranta vuosiraportoinnin avulla

	Kunnan eri toimialojen tukeminen kuntalaisten hyvinvointia edistävien palveluiden kehittämisessä ja tarjonnassa	Poikkihallinnollisten hyvinvointityöryhmien (Kuhmoisten perhekeskustiimi sekä Liikunnan ja elintapojen edistämisen työryhmä) työskentelyn koordinointi
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen esihenkilö

Tehtävän toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Arvonamme on hyvinvoiva lapsi, jonka yksilöllisyys ja osallisuus ovat vahvasti läsnä arjessamme.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatuspalveluita tarjotaan kunnallisessa päiväkodissa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintana. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat myös vuorohoito, varhaiserityiskasvatus, perheille maksettava kodinhoidontuki sekä kotihoidontuen kuntalisä. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan perheelle, jossa hoidetaan kotona yhtä tai useampaa alle 3-vuotiasta lasta.

Varhaiskasvatusta ohjaavana asiakirjana toimivat varhaiskasvatuslaki 540/2018 ja Opetushallituksen laatima varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jonka pohjalta paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on hyväksytty v. 2022. Suunnitelma tukee esihenkilöiden ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tietoista toimintaa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan varhaiskasvatuslain mukaisesti jokaiselle päiväkodissa ja perhepäivähoidossa olevalle lapselle yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman avulla asetetaan yhteisiä tavoitteita ja sovitaan yhdessä siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään.

Varhaiskasvatuslaki painottaa lasten ja perheiden osallisuutta toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajalle järjestetään mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Varhaiskasvatuslaki edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista suhteessa lasten lukumäärään – myös ennakoitavissa olevien poikkeamien varalle. Talousarviovuonna 2026 ammatitaitoisen kasvatus- ja hoitohenkilöstön lain mukainen määrä varmistetaan määräaikaista työntekijöitä palkkaamalla. Lisäksi lisääntyneen vuorohoidon tarpeen sekä ennakoitavissa olevien poikkeamien (vuosilomat, koulutukset, tasoittumisvapaat) varalle varataan tarvittavat henkilöstöresurssit etukäteen lain edellyttämällä tavalla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan käytännön järjestäminen edellyttää vastuuhajaajan resurssin sekä koulunkäynnin ohjaajien työpanosta.

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtionavustusta toimintavuodelle 2025 - 2026 koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Saatu avustus käytetään opettajan ja lastenhoitajan palkkamenoihin.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.	Varhaiskasvatuksen käyttöaste Asiakastyytyväisyyskyselyt Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi – itsearviointityökalua Kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteet
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Toimintakauden arviointi Henkilöstön pedagogisen osaamisen ylläpitäminen

VARHAISKASVATUS

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	400	0	0	0 %	0	0
Maksutuotot	37 738	38 500	30 500	-21 %	30 500	30 500
Tuet ja avustukset	73 681	30 000	50 000	67 %	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	111 818	68 500	80 500	18 %	80 500	80 500
Henkilöstökulut	-776 245	-681 847	-798 093	17 %	-798 093	-798 093
Palvelujen ostot	-31 666	-21 700	-21 800	0 %	-21 800	-21 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 164	-9 300	-10 600	14 %	-10 600	-10 600
Avustukset	-56 861	-45 000	-50 000	11 %	-50 000	-50 000
Muut toimintakulut	-6 122	-8 000	-9 150	14 %	-9 150	-9 150
TOIMINTAKULUT	-881 057	-765 847	-889 643	16 %	-889 643	-889 643
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-769 239	-697 347	-809 143	16 %	-809 143	-809 143
Rahoitustuotot ja -kulut	-5	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-769 244	-697 347	-809 143	16 %	-809 143	-809 143
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-769 244	-697 347	-809 143	16 %	-809 143	-809 143
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-769 244	-697 347	-809 143	16 %	-809 143	-809 143

Yhtenäiskoulu

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa, jolla on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa op- pivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä li- sätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Esi- ja perusopetus mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppi- misen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tie- toja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Opetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäi- seen oppimiseen.

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukioskoulutuksen tehtävänä on an- taa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät val- miudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa valmiuksia vastata yhteis- kunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista

Yhtenäiskoulun (esi- ja perusopetus sekä lukio) tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevän henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisen kokoisissa opetusryhmissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhtenäiskoulussa opiskellaan Opetushallituksen määäämien opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaa yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma, jossa henkilöstö asettaa painopistealueet lukuvuodelle. Oppisisältöjen ohella koulussa painote- taan taitojen oppimista ja vuorovaikutteista työskentelyä.

Lukuvuoden 2025—2026 painotettava opetussuunnitelman kokonaisuus on *Kulttuurinen moni- naisuus rikkautena*. Kunnan strategian mukaisesti nämä arvot jalkautuvat koulun arjessa palve- luhenkisyytenä, yhteisöllisyytenä ja rohkeutena (tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa).

Oman lukion säilyttäminen osana yhtenäiskoulua on kunnalle vetovoimatekijä. Lukion markki- nointia jatketaan aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä sekä uusia nettisivuja kehittämällä.

Yhtenäiskoululle on myönnetty valtionavustuksia lukuvuodelle 2025—2026 koulutuksellisen tasa-arvon ja opetuksen laadun edistämiseen, Harrastamisen Suomen mallin toimeenpanoon sekä koulunuorisotyön kehittämiseen. Saaduilla avustuksilla on turvattu henkilöstöresurssia, palkattu kouluvalmentaja ja mahdollistettu jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Opiskeluhoolto järjestetään monialaisena yhteistyönä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Maakunnallista yhteistyötä tehdään mm. alueellisessa opiskeluhoollon yhteistyöryhmässä sekä Pirkanmaan eteläisen alueen sivistys- ja opetusjohtajien kokoontumisissa. Pirkanmaan NYT Yri- tuskylä järjestää opettajille koulutusta ja Yrityskylä-oppitunteja oppilaille.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.	Pitkillä välitunneilla tarjotun ohjatun toiminnan määrä Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi –itsearviointityökalua Lukuvuoden jaksopalautteen kehittäminen Kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteet
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Lukuvuoden arviointi Koulutuspäivien määrä
Tarjoamme houkuttelevan asuin ympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa.	Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle.	Lukion markkinoinnin näkyvyys sisäisesti ja ulkoisesti Lukiolaisten yhteisöllisyyden ja ryhmäytymisen edistämäinen ja keskeyttämisen ehkäisy

YHTENÄISKOULU

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	12 110	12 000	20 000	67 %	20 000	20 000
Maksutuotot	1 852	1 150	600	-48 %	600	600
Tuet ja avustukset	61 811	104 500	67 550	-35 %	67 550	67 550
Muut toimintatuotot	6 966	0	5 500	0 %	5 500	5 500
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	82 740	117 650	93 650	-20 %	93 650	93 650
Henkilöstökulut	-1 806 279	-1 818 848	-1 907 795	5 %	-1 907 795	-1 907 795
Palvelujen ostot	-538 629	-475 175	-444 525	-6 %	-444 525	-444 525
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-79 031	-63 450	-75 250	19 %	-75 250	-75 250
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-21 516	-22 950	-13 225	-42 %	-13 225	-13 225
TOIMINTAKULUT	-2 445 455	-2 380 423	-2 440 795	3 %	-2 440 795	-2 440 795
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2 362 716	-2 262 773	-2 347 145	4 %	-2 347 145	-2 347 145
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-2 362 716	-2 262 773	-2 347 145	4 %	-2 347 145	-2 347 145
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 362 716	-2 262 773	-2 347 145	4 %	-2 347 145	-2 347 145
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 362 716	-2 262 773	-2 347 145	4 %	-2 347 145	-2 347 145

Elämänlaatupalvelut

Tulosalueen esihenkilö: Sivistystoimenjohtaja, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen esihenkilö (kirjastot, kotiseutumuseo, Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elämänlaatupalvelujen tehtävänä on tarjota mahdollisuudet elämysten ja virkistyksen kokemi- seen sekä hyvinvoinnin ylläpitämiseen jokaiselle kuntalaiselle.

Kirjaston ydintehtävänä on kaikkien kuntalaisten lukutaitojen edistäminen tarjoamalla ajanta- saista, uudistuvaa ja nykyaikaisia tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille. Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdolli- suuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja sekä ylläpitäen näyttely- ja museotoimintaa. Lisäksi toimiala tuottaa musiikki- ja työväenopistopalve- luja ostopalveluna.

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen avulla. Liikuntatoimi vastaa liikuntapaikoista ja liikun- nanohjauksesta. Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille moni- puolisia vapaa-ajan palveluja. Nuorisotoimi ylläpitää nuorisotiloja sekä järjestää tapahtumia ja leirejä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Palvelualueella investoidaan edelleen liikuntapaikkojen ylläpitoon. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen haetaan valtionavustuksia, joilla toimintaa kohdistetaan niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin kuntalaisiin. Myös liikuntapaikkarakentamiseen kiinnitetään edelleen huomioita.

Nuorisotoimen toimintamuotoja kehitetään rohkeasti vastaamaan nuorten tarpeita esimerkiksi kansainvälistä nuorisotyötä kehittämällä yhteistyössä Nuorisokeskus Marttisen kanssa. Nuoriso- ohjaaja toimii tehtäviensä ohella nuorisovaltuuston ohjaustehtävässä. Etsivä nuorisotyö on yh- distetty kouluvalmentajan tehtävään.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluja kehitetään esihenkilön johdolla; esihenkilön toimi avataan mahdolli- sesti vuonna 2026. Vuonna 2019 voimaan tullut uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta ohjaa ke- hitystä. Kirjaston palvelua kehitetään Pop up -toiminnalla sekä yhteistyön tiivistämisellä varhais- kasvatuksen ja yhtenäiskoulun kanssa. Kulttuuritoimi koordinoi maakunnallista kulttuurihyvin- vointisuunnitelmaa Kuhmoisten osalta. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvin- vointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hy- vät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvin- vointiin.	Palveluiden ja sujuvan asi- oinnin kehittäminen digitali- saatiota hyödyntäen	Asiakastyytyväisyyskyselyt ja asiakas- määrät
	Asukkaiden osallistumis- mahdollisuuksien ja yhteis- työn lisääminen palveluiden kehittämisessä.	Digituki, verkkokirjasto, e-aineisto, oma- toimiasioinnit määrät Nuorisovaltuuston kokoukset /aloitteet

	Ikäihmisten toimintakyvyn ja aktiivisen arjen ylläpitäminen.	Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät ja ryhmät
	Lasten ja nuorten hyvinvointin tukeminen	Kulttuurihyvinvointitarjottimen kehittäminen yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa
		Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri

ELÄMÄNLAATUPALVELUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	13 419	13 900	10 100	-27 %	10 100	10 100
Maksutuotot	15 346	10 250	10 650	4 %	10 650	10 650
Tuet ja avustukset	24 194	23 500	68 000	189 %	68 000	68 000
Muut toimintatuotot	1 412	0	3 500	0 %	3 500	3 500
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	54 371	47 650	92 250	94 %	92 250	92 250
Henkilöstökulut	-412 486	-387 029	-494 152	28 %	-494 152	-494 152
Palvelujen ostot	-120 278	-120 260	-122 325	2 %	-122 325	-122 325
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68 209	-62 800	-61 050	-3 %	-61 050	-61 050
Avustukset	-7 875	-5 100	-3 100	-39 %	-3 100	-3 100
Muut toimintakulut	-8 635	-5 250	-5 800	10 %	-5 800	-5 800
TOIMINTAKULUT	-617 483	-580 439	-686 427	18 %	-686 427	-686 427
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-563 112	-532 789	-594 177	12 %	-594 177	-594 177
Rahoitustuotot ja -kulut	-12	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-563 125	-532 789	-594 177	12 %	-594 177	-594 177
Poistot ja arvonalentumiset	-30 689	-21 550	-22 070	2 %	-22 070	-22 070
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-593 813	-554 339	-616 247	11 %	-616 247	-616 247
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-593 813	-554 339	-616 247	11 %	-616 247	-616 247

Ruokapalvelut

Vastuuhenkilö: Ruokapalveluesihenkilö

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnallisten ruokapalvelujen tuottaminen on lailla ja asetuksilla säädeltyä toimintaa. Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukailla ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on yksi valmistuskeittiö ja kaksi jakelukeittiötä, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti. Ruokapalvelussa käytettävät elintarvikkeiden sopimustuotteet on kilpailutettu Hanselin toimesta. Tuoretuotteita ja lähiruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut:

Päiväkodin ateriat

Koululounaan ja välipalan

Keittiöt valmistavat ravitsemussuositusten mukaista ruokaa. Suositukset toteutuvat, mikäli kaikki aterian osat syödään. Ruokalistasuunnittelun lähtökohtana ovat Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymät ja Valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamat suomalaiset ravitsemussuositukset: Syödään yhdessä – ravitsemussuositus varhaiskasvatukseen, kouluruokailun ravitsemussuositukset, toisen asteen opiskeljaruokailusuositus sekä ravitsemushoito-opas.

Ruokatuotantoa ohjataan Jamix atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoite-taso 2026	Mittari/arvointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen	Kouluruokadiplomi ja Oiva-raportit Koululaiskysely vuosittain Lähiruoan monipuolinen hyödyntäminen
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri

RUOKAPALVELUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	2 451	3 800	5 125	35 %	5 125	5 125
Maksutuotot	45	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	2 746	3 000	2 500	-17 %	2 500	2 500
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	5 241	6 800	7 625	12 %	7 625	7 625
Henkilöstökulut	-145 580	-167 777	-193 592	15 %	-193 592	-193 592
Palvelujen ostot	-8 613	-21 700	-20 115	-7 %	-20 115	-20 115
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-133 179	-94 100	-109 200	16 %	-109 200	-109 200
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-12 702	-1 820	-1 470	-19 %	-1 470	-1 470
TOIMINTAKULUT	-300 073	-285 397	-324 377	14 %	-324 377	-324 377
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-294 832	-278 597	-316 752	14 %	-316 752	-316 752
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-294 832	-278 597	-316 752	14 %	-316 752	-316 752
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-294 832	-278 597	-316 752	14 %	-316 752	-316 752
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-294 832	-278 597	-316 752	14 %	-316 752	-316 752

SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	28 380	29 700	35 225	19 %	35 225	35 225
Maksutuotot	54 981	49 900	41 750	-16 %	41 750	41 750
Tuet ja avustukset	162 431	161 000	188 050	17 %	188 050	188 050
Muut toimintatuotot	8 379	0	9 000	0 %	9 000	9 000
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	254 171	240 600	274 025	14 %	274 025	274 025
Henkilöstökulut	-3 140 591	-3 055 501	-3 393 633	11 %	-3 393 633	-3 393 633
Palvelujen ostot	-699 187	-638 835	-608 765	-5 %	-608 765	-608 765
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-290 582	-229 650	-256 100	12 %	-256 100	-256 100
Avustukset	-64 736	-50 100	-53 100	6 %	-53 100	-53 100
Muut toimintakulut	-48 975	-38 020	-29 645	-22 %	-29 645	-29 645
TOIMINTAKULUT	-4 244 070	-4 012 106	-4 341 243	8 %	-4 341 243	-4 341 243
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-3 989 899	-3 771 506	-4 067 218	8 %	-4 067 218	-4 067 218
Rahoitustuotot ja -kulut	-17	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-3 989 916	-3 771 506	-4 067 218	8 %	-4 067 218	-4 067 218
Poistot ja arvonalentumiset	-30 689	-21 550	-22 070	2 %	-22 070	-22 070
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-4 020 605	-3 793 056	-4 089 288	8 %	-4 089 288	-4 089 288
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-4 020 605	-3 793 056	-4 089 288	8 %	-4 089 288	-4 089 288

TEKNISEN TOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2026

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Teknisen toimen päätehtävä on huolehtia Kuhmoisten kunnan fyysisen ympäristön toimivuudesta ja turvallisuudesta. Tekninen toimi vastaa siitä, että kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut ja lakisääteiset rakennusvalvonnan viranomaispalvelut toimivat kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.

Teknisen toimeen sijoittuvan teknisen lautakunnan tavoitteena on huolehtia yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä, kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Teknisen toimen tavoitteena on turvata elämisen taso kunnan kaikilla alueilla.

Kuhmoisten kunnan tekninen lautakunta huolehtii kunnan kiinteistöomaisuuden, infra-omaisuuden (vesi ja viemäri ja kaukolämpö) hallinnasta ja kunnossapidosta sekä katualueiden ja kaavateiden, leikkipuistojen, viheralueiden, yleisten alueiden kuten uimarantojen, laitureiden sekä puistometsien huoltamisesta ja hoitamisesta sekä niiden suunnitelmista ja rakentamisesta. Tekninen lautakunta toimii myös kunnan jätehuoltoviranomaisena huolehtien yhdyskuntajätteiden jätehuollon järjestämisestä.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Investointien toteutus		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa	Jätevedenpuhdistamon saneeraus	Laitoksen vaatimustenmukainen toiminta
	Viemäriverkoston ja jätevesipumppaamojen saneeraus	Toteutuminen
	Tievalaistuksen parantaminen led-valoilla	Toteutuminen
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin	Kädentaitojen koulurakennuksen hankesuunnittelu	Toteutuminen
	Kuhmolan terassin remontointi/uusiminen	Toteutuminen
	Matonpesupaikan uusiminen	Toteutuminen
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueella	Kaavateiden kunnostus	Toteutuminen

Perustelut: Koko Teknisen toimen tehtäväkentän toiminta-ajatuksen suunnitelman mukainen toteuttaminen olemassa olevilla henkilöresursseilla hyvin, on haasteellista ja haavoittuvaa. Henkilöresurssien pysyvyys nykyisellä tasolla varmistettava myös tulevana vuosina, jotta voidaan vastata kaikkiin lakisääteisiin kuntaa koskeviin vaatimuksiin. Kiinteistöhuollon ja siivouksen osalta henkilöstöresurssin riittävyttä tarkastellaan eläköitymisten kohdalla.

Kaavoitus ja maankäyttö

Kaavojen toteutuksen vastuhenkilö on tekninen johtaja. Kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvien valmistelutehtävien vastuuhenkilönä rakennustarkastaja. Kaavoitustyössä käytetään lisäksi kaavoitusasiantuntijaa ostopalvelusopimuksella.

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on kehittää ja ylläpitää toimivaa kuntakeskusrakennetta sekä elinvoimaista maaseutua ja loma-asumisympäristöä. Tavoitteena on pystyä tarjoamaan tontteja eri tahojen muuttuviin tarpeisiin.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhdyskuntasuunnittelussa otetaan huomioon kuntalaisten ja loma-asujien ympäristön toimivuus ja viihtyisyys. Liikennealueiden osalta tavoitteena on parantaa liikenneväylien kuntoa ja helpottaa kunnossapitoa peruskorjaamalla ja rakentamalla väylästä suunnitelmallisesti. Puistojen ja yleisten alueiden osalta tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät kokonaisuudet.

Kaavahankkeina on menossa jatkuvasti yksityisiä kaavanmuutoshankkeita, joita edistetään ja pyritään saattamaan lainvoimaiseksi. Tällä edistetään loma-asuntorakentamisen lisääntymistä ja siten omalta osaltaan tuetaan elinkeinoelämää lisäämällä kunnan kiinnostavuutta.

Tekninen toimi huolehtii asumisessa syntyvien jätteiden jätehuollon järjestämisestä Kuhmoisten kunnan alueella. Tehtäviin kuuluu mm. urakoiden ja palveluiden kilpailutus, jätehuoltourakoitsijoiden keräys- ja kuljetustoiminnan sekä jäteaseman hoidon valvonta ja jäteneuvonta. Tekninen lautakunta toimii kunnan jätehuoltoviranomaisena.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Jatkuva kaavatyo		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueella	Yleiskaavatyön jatkaminen	Jatkuva toiminta
	Kaavateiden kunnostus	Valmistuminen
	Matonpesupaikan uusiminen	Valmistuminen
	Jätehuollon järjestäminen siten, että ympäristö pysyy siistinä ja turvallisena	Toteutuminen
Tarjoamme houkuttelevan asuin ympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa	Aurinkorinne- ja Satamarinne, kaava-alueella tonttien varaaminen	Toteutuminen

KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	1 136	0	975	0 %	975	975
Maksutuotot	261 929	278 500	295 675	6 %	295 675	295 675
Tuet ja avustukset	3 806	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	12 124	11 830	11 830	0 %	11 830	11 830
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	278 996	290 330	308 480	6 %	308 480	308 480
Henkilöstökulut	-219 339	-290 062	-289 619	0 %	-289 619	-289 619
Palvelujen ostot	-488 171	-486 100	-492 303	1 %	-492 303	-492 303
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55 478	-54 430	-57 830	6 %	-57 830	-57 830
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-4 939	-3 770	-3 970	5 %	-3 970	-3 970
TOIMINTAKULUT	-767 928	-834 362	-843 722	1 %	-843 722	-843 722
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-488 932	-544 032	-535 242	-2 %	-535 242	-535 242
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-488 932	-544 032	-535 242	-2 %	-535 242	-535 242
Poistot ja arvonalentumiset	-185 226	-185 510	-225 153	21 %	-225 153	-225 153
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-674 159	-729 542	-760 395	4 %	-760 395	-760 395
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-674 159	-729 542	-760 395	4 %	-760 395	-760 395

JÄTEHUOLTO

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	975	0	975	0 %	975	975
Maksutuotot	261 929	278 500	295 675	6 %	295 675	295 675
Tuet ja avustukset	3 806	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	294	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	267 004	278 500	296 650	7 %	296 650	296 650
Henkilöstökulut	-38 176	-37 937	-77 177	103 %	-77 177	-77 177
Palvelujen ostot	-207 410	-209 190	-213 790	2 %	-213 790	-213 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 507	-5 100	-5 150	1 %	-5 150	-5 150
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-3 155	-400	-400	0 %	-400	-400
TOIMINTAKULUT	-250 248	-252 627	-296 517	17 %	-296 517	-296 517
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	16 756	25 873	133	-99 %	133	133
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	16 756	25 873	133	-99 %	133	133
Poistot ja arvonalentumiset	-432	0	-432	0 %	-432	-432
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	16 324	25 873	-299	-101 %	-299	-299
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	16 324	25 873	-299	-101 %	-299	-299

Kiinteistötoimi**Vastuhenkilö: Tekninen johtaja****Tehtävän toiminta-ajatus:**

Kiinteistötoimen tavoitteena on hoitaa ja kunnossapitää kunnan kiinteistöjä kehittävästi ja käyttäjiä mahdollisimman hyvin palvelevalla tavalla huomioiden asukas- ja käyttäjäterveellisuuden vaatimukset.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kiinteistöjä hoidetaan myös ohjelmoiduin kunnossapito- ja peruskorjaustoimenpitein siten, että kunnan rakennetun kiinteistöomaisuuden arvo säilyy. Tässä huomioidaan aiemmin laaditun kiinteistöstrategian linjaukset. Pyritään hyödyntämään reaaliaikaisesti sisäilman laadun tarkkailua ja varhaista puuttumista poikkeamiin.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Strategiset tavoitteet**

Kunnan omistamien kiinteistöjen vastuullinen ylläpito		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen	Koulukeskuksen A-rakennuksen ilmanvaihdon säätöjen saaminen hyvälle tasolle	Olosuhteiden parantuminen, työhyvinvointi

	Kädentaitojen koulurakennuksen hankesuunnittelu	Toteutuminen
Houkuttelevan asuin- ja elinympäristön kehittäminen koko kunnan alueella	Kiinteistöstrategian toteuttaminen	
	Kiinteistöjen kuntoarviot, PTS-suunnitelmat ja energiakatselmukset	Toteutuminen
	Siivoukseen panostaminen	Olosuhteiden parantuminen, työhyvinvointi ja toiminnan tehokkuus
	Kuhmolan terassin remontointi/ uusiminen	Toteutuminen

Perustelut Kiinteistöjen tehokkaan ylläpidon ja korjaustoiminnan edellytyksenä on riittävän kattavat ja perusteelliset lähtötiedot. Suurimassa osassa kiinteistöjä edellisistä kuntoarviosta, pitkäikäisyyden peruskorjauksien suunnitelmista ja energiakatselmuksista on jo pitkä aika. Näitä tietoja tarvitaan myös kiinteistöstrategian päivitykseen.

Budjettirahoituksen tehtävän käyttötalousosa

KIINTEISTÖTOIMI

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	11 441	6 600	7 600	15 %	7 600	7 600
Maksutuotot	1 285	1 600	1 600	0 %	1 600	1 600
Tuet ja avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	1 034 470	1 043 940	1 059 240	1 %	1 059 240	1 059 240
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 047 196	1 052 140	1 068 440	2 %	1 068 440	1 068 440
Henkilöstökulut	-452 404	-473 779	-491 205	4 %	-491 205	-491 205
Palvelujen ostot	-229 734	-246 230	-261 613	6 %	-261 613	-261 613
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-340 883	-354 240	-361 340	2 %	-361 340	-361 340
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-132 928	-99 150	-97 720	-1 %	-97 720	-97 720
TOIMINTAKULUT	-1 155 949	-1 173 399	-1 211 878	3 %	-1 211 878	-1 211 878
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-108 753	-121 259	-143 438	18 %	-143 438	-143 438
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-108 755	-121 259	-143 438	18 %	-143 438	-143 438
Poistot ja arvonalentumiset	-782 579	-958 270	-827 482	-14 %	-827 482	-827 482
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-891 334	-1 079 529	-970 920	-10 %	-970 920	-970 920
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-891 334	-1 079 529	-970 920	-10 %	-970 920	-970 920

**Laitostoiminta
(vesihuolto ja kaukolämpö)**

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Vesihuollon tavoitteena on tuottaa puhdasta talousvettä kaikille verkostoon liittyneille kiinteistöille ja käsitellä viemäriverkkoon liittyneissä kiinteistöissä sekä haja-asutusalueella syntynyt jätevesi ympäristön kannalta turvallisesti.

Kaukolämmön tavoitteena on toimittaa tarvittava lämpöenergia kunnan omistamiin sekä yksityisiin, kaukolämpöön liitettyihin kiinteistöihin.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osaan, puhtaan veden tuotantoon ja jäteveden käsittelyyn.

Kaukolämpö ostaa kaiken Kuhmoisten Lämpö Oy:n biolämpökeskuksen tuottaman lämpöenergian ja jakelee sen kunnan omistaman kaukolämpöverkon kautta kulutuspaikkoihin.

Laitostoiminnan tuottavuuden parantaminen ja häiriötön toiminta		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa	Vesihuoltoverkoston saneeraus jatkuva	Toteutuminen
	4 jätevesipumppaamoon saneeraus	Toteutuminen
	Jätevedenpuhdistamon saneerauksen jatkuminen	Laboratoriotulokset, lupaehdot ja häiriötön toiminta
Tarjoamme houkuttelevan asuin ympäristön	Vesihuollon häiriötön toiminta	Vedenjakelun keskeytykset
	Vedenottamojen turvatason nosto	Toteutuminen

Perustelut: Vesi- ja jätevesihuollon laitteiston päivittäminen ja parantaminen mahdollistavat turvallisen vesihuollon sekä ympäristöluvan vaatimuksien täyttymisen. Huolehtimalla riittävästä kokoaikaisista- sekä pävyystysresursseista voidaan vakuuttua toiminnan turvallisuudesta. Vesi- huollon ja kaukolämmön laskutustoiminnan reaaliaikaisuudesta huolehtiminen.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

LAITOSTOIMINTA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	568 749	578 750	619 575	7 %	619 575	619 575
Maksutuotot	25 013	33 000	33 000	0 %	33 000	33 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	830	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	594 592	611 750	652 575	7 %	652 575	652 575
Henkilöstökulut	-126 625	-136 237	-171 072	26 %	-171 072	-171 072
Palvelujen ostot	-126 693	-148 340	-169 185	14 %	-169 185	-169 185
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-773 073	-791 760	-782 730	-1 %	-782 730	-782 730
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-9 927	-1 700	-3 690	117 %	-3 690	-3 690
TOIMINTAKULUT	-1 036 317	-1 078 037	-1 126 677	5 %	-1 126 677	-1 126 677
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-441 724	-466 287	-474 102	2 %	-474 102	-474 102
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 000	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-463 724	-466 287	-474 102	2 %	-474 102	-474 102
Poistot ja arvonalentumiset	-183 284	-266 000	-227 712	-14 %	-227 712	-227 712
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-647 008	-732 287	-701 814	-4 %	-701 814	-701 814
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-647 008	-732 287	-701 814	-4 %	-701 814	-701 814

VESIHUOLTOLAITOS

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	316 842	302 750	365 575	21 %	365 575	365 575
Maksutuotot	25 013	33 000	33 000	0 %	33 000	33 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	830	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	342 686	335 750	398 575	19 %	398 575	398 575
Henkilöstökulut	-116 503	-130 090	-150 202	15 %	-150 202	-150 202
Palvelujen ostot	-122 889	-141 310	-155 410	10 %	-155 410	-155 410
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-135 546	-169 410	-144 380	-15 %	-144 380	-144 380
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-9 927	-1 700	-3 690	117 %	-3 690	-3 690
TOIMINTAKULUT	-384 865	-442 510	-453 682	3 %	-453 682	-453 682
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-42 179	-106 760	-55 107	-48 %	-55 107	-55 107
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 151	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-49 330	-106 760	-55 107	-48 %	-55 107	-55 107
Poistot ja arvonalentumiset	-99 472	-181 000	-143 900	-20 %	-143 900	-143 900
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-148 803	-287 760	-199 007	-31 %	-199 007	-199 007
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-148 803	-287 760	-199 007	-31 %	-199 007	-199 007

VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA (ulkoiset ja sisäiset)	TP 2024 €	TA+muu- tos 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-100 997	-220 126	-171 491	-171 491	-171 491
Poistot ja arvonalentumiset +	99 472	181 000	143 900	143 900	143 900
Rahoitustuotot ja -kulut (sisäinen korko)	-7 151	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0
	-8 676	-39 126	-27 591	-27 591	-27 591
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-289 355	-525 000	-275 000	-210 000	-40 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Investoinnit netto	-289 355	-525 000	-275 000	-210 000	-40 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-298 031	-564 126	-302 591	-237 591	-67 591

KAUKOLÄMPÖVERKKO

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	251 907	276 000	254 000	-8 %	254 000	254 000
Maksutuotot	0	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	251 907	276 000	254 000	-8 %	254 000	254 000
Henkilöstökulut	-10 121	-6 146	-20 870	240 %	-20 870	-20 870
Palvelujen ostot	-3 804	-7 030	-13 775	96 %	-13 775	-13 775
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-637 526	-622 350	-638 350	3 %	-638 350	-638 350
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-651 452	-635 526	-672 995	6 %	-672 995	-672 995
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-399 545	-359 526	-418 995	17 %	-418 995	-418 995
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 849	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-414 394	-359 526	-418 995	17 %	-418 995	-418 995
Poistot ja arvonalentumiset	-83 812	-85 000	-83 812	-1 %	-83 812	-83 812
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-498 206	-444 526	-502 807	13 %	-502 807	-502 807
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-498 206	-444 526	-502 807	13 %	-502 807	-502 807

KAUKOLÄMPÖVERKKO

RAHOITUSLASKELMA

(ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
	€	€	€	€	€
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-)alijäämä)	-171 094	-154 767	-230 972	-230 972	-230 972
Poistot ja arvonalentumiset	83 812	85 000	-83 812	-83 812	-83 812
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 849	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	14 849	0	0	0	0
	-87 282	-69 767	-314 784	-314 784	-314 784
Investointien rahavirta					
Investointimenot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-87 282	-69 767	-314 784	-314 784	-314 784
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47 000	-47 000	-47 000	-42 000	0
Lainakannan muutokset	-47 000	-47 000	-47 000	-42 000	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	40 007				
Rahavarojen muutos	-94 275	-116 767	-361 784	-356 784	-314 784

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	581 326	585 350	628 150	7 %	628 150	628 150
Maksutuotot	288 228	313 100	330 275	5 %	330 275	330 275
Tuet ja avustukset	3 806	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	1 047 424	1 055 770	1 071 070	1 %	1 071 070	1 071 070
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 920 784	1 954 220	2 029 495	4 %	2 029 495	2 029 495
Henkilöstökulut	-798 368	-900 077	-951 896	6 %	-951 896	-951 896
Palvelujen ostot	-844 598	-880 670	-923 101	5 %	-923 101	-923 101
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 169 434	-1 200 430	-1 201 900	0 %	-1 201 900	-1 201 900
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-147 794	-104 620	-105 380	1 %	-105 380	-105 380
TOIMINTAKULUT	-2 960 194	-3 085 797	-3 182 277	3 %	-3 182 277	-3 182 277
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 039 410	-1 131 577	-1 152 782	2 %	-1 152 782	-1 152 782
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 002	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-1 061 411	-1 131 577	-1 152 782	2 %	-1 152 782	-1 152 782
Poistot ja arvonalentumiset	-1 151 089	-1 409 780	-1 280 347	-9 %	-1 280 347	-1 280 347
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 212 501	-2 541 357	-2 433 129	-4 %	-2 433 129	-2 433 129
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 212 501	-2 541 357	-2 433 129	-4 %	-2 433 129	-2 433 129

RAKENNUSLAUTAKUNNAN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2026

Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Rakennusvalvonta käsittelee haetut luvat ja neuvoo/palvelee asiakasta hankkeen alusta loppuun. Rakennusvalvonta pyrkii käsittelemään luvat 4–5 viikossa.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien puitteissa. Vuonna 2026 huomio keskittyy paljon uuden rakentamislain täytäntöönpanon jatkamiseen sekä digitaalisen toimintaympäristön kehittämiseen. Jatkamme myös paperilupa-arkiston digitointia sekä Lupapisteen arkiston laajentamista vanhoilla lupatiedoilla. Lisäksi on suunniteltu kiinteistöveroselvityksen jatkamista.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Selkeä, laadukas ja tasapuolinen rakennusvalvonta		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Paluumuuton edistäminen Kuhmoisiin	10 paluumuuttotautta	Toteutuminen
Kausiasukkaiden Kuhmoisissa viettämän ajan lisääminen ja vakituisten asumisen mahdollistaminen	Vakituisten asukkaiden lisäys ja kausiasukkaiden viihtyminen	Myönteinen kehitys

Perustelut:

Rakennusvalvonnan lupapäätöksillä ja neuvonnalla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: Ympäristösihteeri

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee edistää ja valvoa kunnan ympäristönsuojelua siten, että suoritettavilla toimenpiteillä turvataan viihtyisä ja luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö kaikille. Ympäristönsuojelun useissa laeissa määriteltyihin viranomaistehtäviin kuuluu ympäristönsuojeluun liittyvien ilmoitusten ja hakemusten valmistelu, käsittely ja valvontatehtävien hoitaminen.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien rajoissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Tasapuolinen ympäristönsuojelu		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle.	Asuin- ja elinympäristön ovat houkuttelevia	Houkuttelevuutta häiritsevien asioiden vähentäminen
Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa.	Ympäristöasiat huomioidaan paremmin päätöksenteossa	Vastuullisuus ja ympäristöarvot näkyvät tehdyissä päätöksissä
Lupahakemukset	Ei oikaisuvaatimuksia ja valituksia päätöksistä	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä
Selkeät ja yksiselitteiset lausunnot	Kyselyjä enint. 2 % Ei valituksia	Kyselyjen määrä lupapäätöksistä

Perustelut:

Ympäristönsuojelun lupapäätöksillä, neuvonnalla ja lausuntojen annolla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

YMPÄRISTÖNSUOJELU

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	6 991	0	0	0 %	0	0
Maksutuotot	329	1 000	1 000	0 %	1 000	1 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	7 320	1 000	1 000	0 %	1 000	1 000
Henkilöstökulut	-27 962	-51 209	-36 847	-28 %	-36 847	-36 847
Palvelujen ostot	-2 549	-4 100	-4 100	0 %	-4 100	-4 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50	-1 300	-1 300	0 %	-1 300	-1 300
Avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintakulut	-418	-125	-125	0 %	-125	-125
TOIMINTAKULUT	-30 979	-56 734	-42 372	-25 %	-42 372	-42 372
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-23 659	-55 734	-41 372	-26 %	-41 372	-41 372
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-23 659	-55 734	-41 372	-26 %	-41 372	-41 372
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-23 659	-55 734	-41 372	-26 %	-41 372	-41 372
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-23 659	-55 734	-41 372	-26 %	-41 372	-41 372

Yksityistiet

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tehtävänä on kunnan yksityisteiden kunnossapitoon osoittaman avustuksen jakaminen avustukseen oikeutetuille.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jaosta huolehtiminen.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Strategiset tavoitteet**

Yksityistielain mukaiset tehtävät		
Valtuustokauden tavoite 2025 - 2029	Tavoitetaso 2026	Mittari/arviointikriteeri
Yksityisteiden avustaminen	Myönnettyjen määrärahojen jako	Toteutuminen

Perustelut:

Rakennuslautakunta käsittelee ja myöntää yksityistieavustukset vuosittaisten määrärahojen puitteissa.

YKSITYISTIET

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	588 317	587 350	628 150	7 %	628 150	628 150
Maksutuotot	328 560	341 100	363 275	7 %	363 275	363 275
Tuet ja avustukset	3 806	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	1 047 424	1 055 770	1 071 070	1 %	1 071 070	1 071 070
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 968 107	1 984 220	2 062 495	4 %	2 062 495	2 062 495
Henkilöstökulut	-934 439	-1 042 402	-1 077 749	3 %	-1 077 749	-1 077 749
Palvelujen ostot	-869 171	-922 920	-964 151	4 %	-964 151	-964 151
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 170 179	-1 204 930	-1 206 500	0 %	-1 206 500	-1 206 500
Avustukset	-71 000	-70 000	-81 000	16 %	-81 000	-81 000
Muut toimintakulut	-149 980	-106 745	-107 505	1 %	-107 505	-107 505
TOIMINTAKULUT	-3 194 769	-3 346 997	-3 436 906	3 %	-3 436 906	-3 436 906
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 226 662	-1 362 777	-1 374 411	1 %	-1 374 411	-1 374 411
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 002	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-1 248 664	-1 362 777	-1 374 411	1 %	-1 374 411	-1 374 411
Poistot ja arvonalentumiset	-1 151 089	-1 409 780	-1 280 347	-9 %	-1 280 347	-1 280 347
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 399 753	-2 772 557	-2 654 758	-4 %	-2 654 758	-2 654 758
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 399 753	-2 772 557	-2 654 758	-4 %	-2 654 758	-2 654 758

RAKENNUSLAUTAKUNTA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	6 991	2 000	0	0 %	0	0
Maksutuotot	40 332	28 000	33 000	18 %	33 000	33 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	0	0
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	47 323	30 000	33 000	10 %	33 000	33 000
Henkilöstökulut	-136 071	-142 324	-125 854	-12 %	-125 854	-125 854
Palvelujen ostot	-24 573	-42 250	-41 050	-3 %	-41 050	-41 050
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-745	-4 500	-4 600	2 %	-4 600	-4 600
Avustukset	-71 000	-70 000	-81 000	16 %	-81 000	-81 000
Muut toimintakulut	-2 186	-2 125	-2 125	0 %	-2 125	-2 125
TOIMINTAKULUT	-234 575	-261 199	-254 629	-3 %	-254 629	-254 629
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-187 253	-231 199	-221 629	-4 %	-221 629	-221 629
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-187 253	-231 199	-221 629	-4 %	-221 629	-221 629
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-187 253	-231 199	-221 629	-4 %	-221 629	-221 629
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-187 253	-231 199	-221 629	-4 %	-221 629	-221 629

TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	588 317	587 350	628 150	7 %	628 150	628 150
Maksutuotot	328 560	341 100	363 275	7 %	363 275	363 275
Tuet ja avustukset	3 806	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	1 047 424	1 055 770	1 071 070	1 %	1 071 070	1 071 070
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 968 107	1 984 220	2 062 495	4 %	2 062 495	2 062 495
Henkilöstökulut	-934 439	-1 042 402	-1 077 749	3 %	-1 077 749	-1 077 749
Palvelujen ostot	-869 171	-922 920	-964 151	4 %	-964 151	-964 151
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 170 179	-1 204 930	-1 206 500	0 %	-1 206 500	-1 206 500
Avustukset	-71 000	-70 000	-81 000	16 %	-81 000	-81 000
Muut toimintakulut	-149 980	-106 745	-107 505	1 %	-107 505	-107 505
TOIMINTAKULUT	-3 194 769	-3 346 997	-3 436 906	3 %	-3 436 906	-3 436 906
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 226 662	-1 362 777	-1 374 411	1 %	-1 374 411	-1 374 411
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 002	0	0	0 %	0	0
VUOSIKATE	-1 248 664	-1 362 777	-1 374 411	1 %	-1 374 411	-1 374 411
Poistot ja arvonalentumiset	-1 151 089	-1 409 780	-1 280 347	-9 %	-1 280 347	-1 280 347
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 399 753	-2 772 557	-2 654 758	-4 %	-2 654 758	-2 654 758
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 399 753	-2 772 557	-2 654 758	-4 %	-2 654 758	-2 654 758

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	1 019 274	747 050	793 375	6 %	793 375	793 375
Maksutuotot	383 541	391 000	405 025	4 %	405 025	405 025
Tuet ja avustukset	344 447	242 300	269 650	11 %	269 650	269 650
Muut toimintatuotot	1 065 201	1 063 770	1 092 070	3 %	1 092 070	1 092 070
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	2 812 464	2 444 120	2 560 120	5 %	2 560 120	2 560 120
Henkilöstökulut	-4 862 703	-4 772 483	-5 111 892	7 %	-5 111 892	-5 111 892
Palvelujen ostot	-2 464 742	-2 801 580	-2 908 913	4 %	-2 908 913	-2 908 913
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 509 265	-1 468 090	-1 490 350	2 %	-1 490 350	-1 490 350
Avustukset	-245 968	-219 900	-233 900	6 %	-233 900	-233 900
Muut toimintakulut	-209 161	-155 315	-147 300	-5 %	-147 300	-147 300
TOIMINTAKULUT	-9 291 839	-9 417 368	-9 892 355	5 %	-9 892 355	-9 892 355
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-6 479 375	-6 973 248	-7 332 235	5 %	-7 332 235	-7 332 235
Rahoitustuotot ja -kulut	-240 557	-14 500	8 000	-155 %	8 000	8 000
VUOSIKATE	-6 719 931	-6 987 748	-7 324 235	5 %	-7 324 235	-7 324 235
Poistot ja arvonalentumiset	-1 444 278	-1 431 330	-1 302 417	-9 %	-1 302 417	-1 302 417
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-8 164 209	-8 419 078	-8 626 652	2 %	-8 626 652	-8 626 652
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-8 164 209	-8 419 078	-8 626 652	2 %	-8 626 652	-8 626 652

TULOSLASKELMA (sisäinen ja ulkoinen)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Toteuma-%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	2 082 564	1 571 572	1 806 788	115 %	1 806 788	1 806 788
Maksutuotot	383 822	391 000	405 212	95 %	405 212	405 212
Tuet ja avustukset	344 447	242 300	269 650	128 %	269 650	269 650
Muut toimintatuotot	1 685 594	1 643 397	1 711 402	98 %	1 711 402	1 711 402
TOIMINTATUOTOT	4 496 427	3 848 269	4 193 052	107 %	4 193 052	4 193 052
Henkilöstökulut	-4 863 292	-4 772 483	-5 111 892	95 %	-5 111 892	-5 111 892
Palvelujen ostot	-3 195 883	-3 292 584	-3 615 668	88 %	-3 615 668	-3 615 668
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 845 940	-1 801 590	-1 797 196	103 %	-1 797 196	-1 797 196
Avustukset	-245 968	-219 900	-233 900	105 %	-233 900	-233 900
Muut toimintakulut	-830 310	-734 942	-766 632	108 %	-766 632	-766 632
TOIMINTAKULUT	-10 981 393	-10 821 499	-11 525 287	95 %	-11 525 287	-11 525 287
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-6 484 965	-6 973 230	-7 332 235	88 %	-7 332 235	-7 332 235
Verotulot	5 992 496	5 947 000	5 947 000	101 %	5 947 000	5 947 000
Valtionosuudet	2 539 181	2 572 000	2 766 294	92 %	2 766 294	2 766 294
Rahoitustuotot ja -kulut	-240 557	-14 500	8 000	-3 007 %	8 000	8 000
VUOSIKATE	1 806 155	1 531 270	1 389 059	130 %	1 389 059	1 389 059
Poistot ja arvonalentumiset	-1 445 481	-1 431 330	-1 302 417	111 %	-1 302 417	-1 302 417
TILIKAUDEN TULOS	360 674	99 940	86 642	416 %	86 642	86 642
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	360 674	99 940	86 642	416 %	86 642	86 642

Henkilöstön lukumäärä tulosyksiköittäin

		Vakituiset	Määräaikaiset
Yleishallinto	Hallintopalvelut	5	1 (30.6. asti)
	Elinkeinotoimi	1	
	Sote-omatoiminta		
	Yht.	6	1
Sivistystoimi	Varhaiskasvatus	13,45	3,5
	Yhtenäiskoulu	38,28	3,18
	Elämänlaatupalvelut	8,18	3
	Ruokapalvelut	2,6	2,07
	Yht.	62,51	11,75
Tekninen toimi	Kaavoitus ja maankäyttö	4	2,42
	Kiinteistötoimi	10,9	0,5
	Laitostoiminta	3,49	
	Rakennuslautakunta	1,85	
	Yht.	20,24	2,92
Yht.		88,75	15,67

INVESTOINTIOSA

Suunnitelmakausi							
<u>Investoinnit yhteenveto:</u>	v. 2026 valtuuston sitovuustaso menot	v. 2026 valtuuston sitovuustaso tulot	v. 2026 investoinnit	v. 2027 investoinnit	v. 2028 investoinnit	v. 2026-2028 yhteensä menot	v. 2026-2028 yhteensä tulot
<u>Investoinnit maa-alueisiin:</u>							
Vesijättöalueiden osto	4 000 €		4 000 €			4 000 €	0 €
<u>Investoinnit kiinteistöihin:</u>	325 000 €			1 565 000 €	1 930 000 €	3 820 000 €	
Sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöt			12 000 €				
Sivistystoimen kiinteistöt			193 000 €				
Muut kunnan kiinteistöt			120 000 €				
<u>Investoinnit kunnan vuokrattaviin kiinteistöihin</u>	150 000 €		150 000 €	50 000 €	50 000 €	250 000 €	
<u>Investoinnit laitostoimintaan</u>	275 000 €		275 000 €	210 000 €	40 000 €	525 000 €	
<u>Investoinnit yleiset alueet ja liikenneväylät, meno</u>	401 830 €		401 830 €	536 830 €	731 830 €	1 670 490 €	
<u>Investoinnit yleiset alueet ja liikenneväylät, tulo</u>		37 800 €					37 800 €
<u>Investoinnit liikuntapaikkoihin, meno</u>	31 200 €		31 200 €	0 €	0 €	31 200 €	
<u>Rakennusvalvonta: Kiinteistöveroprojekti</u>	60 000 €		60 000 €	60 000 €	60 000 €	180 000 €	
<u>Yhteensä</u>	<u>1 247 030 €</u>	<u>37 800 €</u>	<u>1 247 030 €</u>	<u>2 421 830 €</u>	<u>2 811 830 €</u>	<u>6 480 690 €</u>	<u>37 800 €</u>

Investointien erittely

Päivitetty 17.11.2025 mukaan.		Hankkeen talousarvio		Hankkeen talousarvio		Hankkeen talousarvio	
	2026	2 026	2027	2027	2028	2028	Yhteensä
Investoinnit maa-alueisiin							
Määräalan osto/ myyminen	Vellahden alueen vesijättöjen osto osakaskunnalta (1283,8m ²)	4 000 €					
Maa-alueet yhteensä	4 000 €		0 €		0 €		4 000 €
Investoinnit kiinteistöihin							
Koulu	D-rakennuksen sokkelin ja julkisivun peruskorjaus	25 000 €					
			- D-rakennus, liikuntasalin kunnostus (lattian uusiminen/kunnostus)	100 000 €			
	T-rakennus: kuntotutkimukset (mm. käyttövesi, viemärit, ja energiakatselmus sekä ikkunoiden maalaukset ja tiivistykset	20 000 €			T-rakennus peruskorjaus	430 000 €	
	- T-rakennus: Vesikatteen, rännivesien ja salaojien uusiminen	45 000 €					
	- Kädentaitojen koulurakennus, hankesuunnittelu	50 000 €	- Kädentaitojen koulurakennus	300 000 €	- Kädentaitojen koulurakennus	1 000 000 €	
Koulu (SIVLTK)							
	140 000 €		400 000 €		1 430 000 €		1 970 000 €
Terveysaseman kiinteistö HVA			-Terveysaseman ilmanvaihdon/jäähdytyksen saneeraus	260 000 €			
	0 €		260 000 €		0 €		260 000 €
Päijännekoti HVA			- Sisätilojen peruskorjauksen suunnittelu	25 000 €	- Sisätilojen peruskorjauksen toteutus	500 000 €	
	0 €		25 000 €		500 000 €		525 000 €
Lumme HVA	- V. -27 peruskorjauksen suunnittelu	12 000 €	- Sokkeli, katto ja julkisivun peruskunnostus	100 000 €			
	12 000 €		100 000 €		0 €		112 000 €
Kirjasto	- Portaati IV-konehuoneelle Kuntokartoitus	13 000 € 10 000 €	Toimistotilojen ikkunoiden vaihto ja kuntokartoituksen pohjalta tehtävät kunnostukset	50 000 €			
	23 000 €		50 000 €		0 €		73 000 €
Paloasema HVA	- Käyttövesiputkiston saneerauksen suunnittelu	20 000 €	Käyttövesiputkiston saneeraus	200 000 €			
	20 000 €		200 000 €		0 €		220 000 €
Kuntala	- Kuntotutkimusten pohjalta kunnostukset	100 000 €	- Julkisivun kunnostus	100 000 €			
	100 000 €		100 000 €		0 €		200 000 €
Kuhmola	- Kuhmolan remonttien suunnittelu	30 000 €	- wc:n käyttövesiputket, alakerran salin (sis. esitystekniikka)	30 000 €			
			- Ulkopuolen korjaukset tutkimusten pohjalta	400 000 €			
	30 000 €		430 000 €		0 €		460 000 €
Kiinteistöinvestoinnit yhteensä	325 000 €		1 565 000 €		1 930 000 €		3 820 000 €

Päivitetty 17.11.2025 mukaan.		Hankkeen talousarvio		Hankkeen talousarvio		Hankkeen talousarvio	
	2026	2 026	2027	2027	2028	2028	Yhteensä
Investoinnit vuokrattaviin kiinteistöihin							
Yritystoimitilat	- Mahdolliset korjaustoimenpiteet	50 000 €	- Mahdolliset korjaustoimenpiteet	50 000 €	- Mahdolliset korjaustoimenpiteet	50 000 €	
	- korjaustoimenpiteet (Saharannan keittiö ja sähköt)	100 000 €					
Vuokrakiinteistöt yhteensä	150 000 €		50 000 €		50 000 €		250 000 €
Investoinnit laitostointiaan							
	- JVP:n laitteiden uusinta: Ilmastuksen ja jälkiselkeytyksen laahalaisteistot	120 000 €					
	- JVP:n laitteiden uusinta: pumppaamot (4/14)	100 000 €	- JVP:n laitteiden uusinta: pumppaamot (4/14)	100 000 €			
	- Verkoston saneerausta jatketaan	40 000 €	- Verkoston saneerausta jatketaan	100 000 €	- Verkoston saneerausta jatketaan	40 000 €	
	- Verkostokarttojen digitalisointi	15 000 €	- Verkostokarttojen digitalisointi	10 000 €			
Laitostointia yhteensä	275 000 €		210 000 €		40 000 €		525 000 €
Yleiset alueet ja liikenneväylät							
	- Kaavatien kunnostuksen toteutus, Myllykuja	300 000 €	- Kaavatien kunnostus, Soini Nikkisen kaari	150 000 €	- Kaavatien kunnostuksen toteutus, Päijänteentien ja Lokkitien kunnostus	500 000 €	
			- Toritien pohjoisosan jyrästä ja asfaltointi, ajoratamaalaukset	130 000 €			
	- Tievalaistuksen parantaminen led-valoilla	30 000 €	- Tievalaistuksen parantaminen led-valoilla	30 000 €	- Tievalaistuksen parantaminen led-valoilla	30 000 €	
	- Kaavateiden korjaus ja asfaltointi	40 000 €	- Kaavateiden korjaus ja asfaltointi	40 000 €	- Kaavateiden korjaus ja asfaltointi	40 000 €	
			- Satama, polttoaineen jakelupisteen siirto	150 000 €			
			- Esteetön uimaranta	25 000 €			
	- Laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	11 830 €	- Laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	11 830 €	- Laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	11 830 €	
	Tehinhiekan kunnostus	20 000 €			Tehin laivalaiturin kunnostus	150 000 €	
Yl.alueet ja liikenneväylät yht.	401 830 €		536 830 €		731 830 €		1 670 490 €
Liikuntapaikat							
Liikuntapaikat (SIVLTK)	- Kuntoradan kunnostus (radan kivituhkapinnan lisäys, valaistus lediksi. laavun katon uusiminen)	31 200 €					
Liikuntapaikat yhteensä	31 200 €		0 €		0 €		31 200 €
Rakennusvalvonta							
	- Kiinteistöveroprojekti, toteutus	60 000 €	- Kiinteistöveroprojekti, toteutus	60 000 €	- Kiinteistöveroprojekti, toteutus	60 000 €	
Rakennusvalvonta yhteensä	60 000 €		60 000 €		60 000 €		180 000 €
Kaikki yhteensä	1 247 030 €		2 421 830 €		2 811 830 €		6 480 690 €

Liite 1 Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n tavoitteet ja talousarvio 2026

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy		TALOUSARVIO 2026		Taloussuunnitelma 2027 - 2030		
Asunnot 133 kpl, osakkeet 2 kpl						
As.pinta-alat yht. 6 842,5 m ²						
Tuotot		Tal.arvio 2026	2027	2028	2029	2030
Vuokrat käyttöastearvio 86 %		681 300,00	691 000,00	699 000,00	707 000,00	715 000,00
Mittarivesi 7,50 - 18,50 e/ m ³ , vesikorv 30,00		45 000,00	46 000,00	46 000,00	46 000,00	46 000,00
Saunat 13,00 e		2 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Autop 13,00, sähkökorv. 30,00 e, muita tuott.		10 700,00	11 000,00	11 300,00	11 600,00	12 000,00
		739 000,00	751 000,00	759 300,00	767 600,00	776 000,00
Kiinteistöjen hoitokulut						
Palkat, henkilöstö		-62 600,00	-63 000,00	-64 000,00	-65 000,00	-66 000,00
Eläkekulut		-8 000,00	-9 000,00	-9 500,00	-9 750,00	-10 000,00
Muut henkilösivukulut		-2 000,00	-2 600,00	-2 700,00	-3 000,00	-3 500,00
Palkkakulut yhteensä		-72 600,00	-74 600,00	-76 200,00	-77 750,00	-79 500,00
Poistot rakenn 4%		-88 000,00	-84 000,00	-80 000,00	-76 000,00	-72 000,00
Hallinto, tilintarkastus, hallinnon vuokrat		-6 500,00	-6 500,00	-7 000,00	-7 500,00	-7 500,00
Käyttö-, ja huolto ostopalvelut		-23 000,00	-25 000,00	-26 000,00	-27 000,00	-28 000,00
Ulkoalueiden hoito		-21 000,00	-22 000,00	-22 000,00	-22 000,00	-22 000,00
Siivoustarvikkeet, siiv.ostopalvelut		-4 000,00	-4 500,00	-5 000,00	-5 500,00	-6 000,00
Lämmitysenergiat		-140 000,00	-150 000,00	-150 000,00	-150 000,00	-150 000,00
Vesi ja jätevesi		-50 000,00	-51 000,00	-52 000,00	-53 000,00	-54 000,00
Kiinteistösähkö		-26 000,00	-27 000,00	-27 500,00	-28 000,00	-28 500,00
Valokuitu-laajakaista, TV ja viestipalvelut		-26 670,00	-26 670,00	-26 670,00	-26 670,00	-26 670,00
Jätehuolto		-13 500,00	-14 000,00	-14 500,00	-15 000,00	-15 500,00
Kiint.vakuutukset		-21 000,00	-21 500,00	-22 000,00	-22 500,00	-23 500,00
Kiinteistövero		-21 000,00	-21 500,00	-22 000,00	-22 500,00	-23 000,00
Vuosikorjaukset		-65 000,00	-60 000,00	-60 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Erikseen sovitut korj./investoinnit, purkutyöt		-60 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Muut hoitokulut		-7 000,00	-7 000,00	-7 000,00	-7 000,00	-7 000,00
Hoitokulut yhteensä		-572 670,00	-590 670,00	-591 670,00	-602 670,00	-603 670,00
Liikevoitto / tappio		93 730,00	85 730,00	91 430,00	87 180,00	92 830,00
Korkokulut ja takausprovisiot		-83 000,00	-81 000,00	-79 000,00	-77 000,00	-74 000,00
Tilikauden tulos		10 730,00	4 730,00	12 430,00	10 180,00	18 830,00
Pitkäaikaisten rahoituslainojen lyhennykset vuosittain						
Op Järvi-Häme yht lyhennykset		-78 000,00	-71 190,00	-71 190,00	-71 190,00	-71 190,00
Kuntarahoituksen laina lyhennykset		-26 700,00	-26 700,00	-26 700,00	-26 700,00	-26 700,00
Kuhmoisten kunta yht 2 lainaa lyhennykset		-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
		-114 700,00	-107 890,00	-107 890,00	-107 890,00	-107 890,00
Lainarahoitus talousarviokauden alussa		po:t Jäljellä 31.12. vuosittain lyhennysohjelmien mukaan				
Lainantaja, laina-aika	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027	31.12.2028	31.12.2029	31.12.2030
Op. 2, loppuu v. 2026	14 609,73	0,00				
Op. 5, loppuu v. 2026	5 360,00	0,00				
Op. 6, loppuu v. 2032	303 575,00	259 595,00	215 615,00	171 635,00	127 655,00	83 675,00
Op. 7, loppuu v. 2040	396 777,60	369 588,50	342 377,40	315 177,30	287 977,20	260 777,20
Kuntarahoitus Oyj, 2038	397 333,00	371 111,00	344 889,00	318 667,00	292 445,00	265 745,00
Kuhm. kunta, loppuu 2034	72 000,00	64 000,00	56 000,00	48 000,00	40 000,00	32 000,00
Kuhm. kunta, loppuu 2035	100 000,00	90 000,00	80 000,00	70 000,00	60 000,00	50 000,00
	1 289 655,33	1 154 294,50	1 038 881,40	923 479,30	808 077,20	692 197,20
Rahoituslainojen korko-% ja korkojen tarkistuspäivät 2025 - 2026						
Op. 2, -80632790	korko 2025	0,830 %	6 kk:n eur,seur. tarkistus			14.12.2025
Op. 5, -80645206	korko 2025	4,352 %	6 kk:n eur,seur. tarkistus			30.3.2026
Op. 6, -80646774	korko 2025	4,928 %	12 kk:n eur, seur.tarkistus			8.11.2026
Op. 7, -80650685	korko 2025	4,478 %	12 kk:n eur, seur.tarkistus			30.6.2026
Kunnan laina	korko 2025	2,448 %	12 kk:n eur, seur.tarkistus			31.12.2025
Kuntarahoitus Oyj 400 000 e	korko 2025	2,831 %	6 kk:n eur.			19.11.2025
Kunnan tertiäärilainat		358 747,71	korko 2,5 % kiinteä			
Kuntarahoitus, lyhyt.aik. rahoitus		500 000,00	korko vaihtuva 6 / 12 kk eur. 2,35 - 2,55 %			
Lainojen hoitokuluissa lyhennykset ovat sovittujen ohjelmien mukaiset ja korkoprosentit kunkin lainan vaihtuvan euriborin mukaan.						
Palkkaerittelyä	/ kk	/ vuosi				
Toimitusjohtaja	2 000,00 e/ kk	24 000,00 ei eläke-, ei tyött.maksuja				
Asuntosihtööri	1 500,00 e/ kk	22 500,00 sis. sivukulut				
Kirjanpitäjä	ka. 700 e/ kk	10 500,00 sis. sivukulut				
Tekninen isännöitsijä	ka. 400,00 e/ kk	6 000,00 sis. sivukulut				
Siivous, kiint.hoitoa	ka. 500,00 e/ kk	7 500,00 sis. sivukulut				
Kokouspalkkiot	1 600 e / v	1 600,00				
		72 100,00				

Henkilöstön palkat on arvioitu vuoden 2025 toteutuneiden palkkakertymien perusteella.

Omistajan yhtiölle asettamat tavoitteet

Sitovat tavoitteet Tilikausi 1.1. - 31.12.2026

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan tarpeisiin soveltuvan asuntokannan ylläpitäminen	Käyttöaste % asuntojen sopiva määrä	85 % asuntojen vähennys	
Asuntokannan suunnitelmallinen hoito	Vuosikorjaukset e/ m ² (as.pinta-ala 6 842,5 m ²) väh.jälkeen 6 240,5 m ² Rakennuskohtaiset käyttö- ja korj.suunnitelma	10,40 e / m ² PTS	
Erikseen päätettävät korjaukset	lämmitysenergia-muutoksia	60 000,00 e	
Energian ja veden kulutuksen vähenn.	kulutus jo vähentynyt mittareilla vuotojen hallintaa tarkastuksilla	80 l/hlö/vrk	

Käyttöasteen nostamiseen vaikuttavia toimenpiteitä

Yhtiön päätökset käyttöasteen nostamiseksi ovat tuottamattomien asuntojen poistaminen käytöstä. Poistettavista rakennuksista poistetaan lämmön kulutukset, sähköenergian kulutukset ja suljetaan käyttövesiputket. Myös kokonainen kiinteistö päätettiin laittaa myyntiin. Näillä toimenpiteillä käytöstä poistuu yhteensä 15 asuntoa, joiden asukkailla on tarjottu vastaavanlainen asunto. Huonokuntoisimmat rakennukset puretaan. Lisäksi lähivuosina on osoitettavissa huonokuntoisuuden vuoksi muitakin poistettavia rakennuksia.

Vuokrien ja muiden maksujen korotukset toteutetaan maltillisesti 1,5 - 2,5 %:lla kohdistaen kiinteistöihin kustannusperusteisesti. Paikkakunnalla on ollut hyvä maine, turvallinen ja yhteisöllinen ympäristö, rauhalliset asuinalueet ja kohtuullisen hyväkuntoiset asunnot. Kiinteistön hoito vaikuttaa asukastyytyvyyteen. Kustannusten tulee olla kohtuullisia jakaantuen kunnostettaviin ja ylläpidettäviin.

Suunitelma asuntojen vähentämiseksi kohteittain

Myyntiin Ruolahdentie 908 kiinteistö, jossa on kaksi rakennusta, asuntoja yhteensä kuusi. Yksi kolmio 69 m² ja viisi pikku-kaksiota kukin 45 m². Lämmitys on öljyllä toimiva vesikeskuslämmitys ja käyttövesi tulee omasta porakaivosta. Valokuitu on vedetty huoneistoihin. Huoneistoja vähennetään osoitteessa Orivedentie 1659, jossa on kaksi rakennusta ja yhteensä kuusi asuntoa. Öljylämmitys, vesi porakaivosta. Rakennus, jossa sijaitsee A, B ja C asunnot, yksi kolmio 75 m² ja kaksi pikku-kaksiota 45 m², irroitetaan lämmityksestä, sähköstä ja käyttövedestä. Toimenpide on helposti toteutettavissa, koska kaikki kiinteistön tekniset järjestelmät diijaitsee jäljelle jäävässä rakennuksessa. Siten kaikki asunnot D, E ja F ovat täydessä käytössä, koska asukkaat ovat muuttaneet samaan rakennukseen. Tyhjäksi jäävästä päätetään erikseen. Keskustan alueella osoitteessa Rekolantie 5 C on heikkokuntoinen rakennus, jossa on kuusi asuntoa, kolme yksiötä 29 m², kolme yksiötä 35 m². Rakennuksen kunnossapito ei ole järkevää, käyttökustannukset eivät ole kunnolla hallittavissa vuotojen ja pesiintyneiden homeiden vuoksi. Rakennus Rekolantie 5 C on helposti irroitettavissa lämmitysverkosta, sähköstä ja käyttövesikierrasta. Rakennus on sitten purkukuntoinen. Missään entisissä Vanhustentaloyhdistyksen asunnoissa ei ole omaa sähkömittausta eikä käyttöveden mittausta ja myös viemäreissä on vikaa. Kunnossapidot ovat olleet yhtiölle keskimääräistä kalliimmat vastaaviin verraten. Rekolantie 3 B ja 7 D ovat vielä käyttökuntoisia.

Vuokra-asunnon haku ja asunnon myöntäminen

Arava-asuntojen myöntämisessä noudatetaan aravalain rajoituksia ja hakijoiden valinta tapahtuu yhtiön päätöksellä hakemusjonosta. Asunnon tarvitsijoiden tulee hakea asuntoja Vuokrakiinteistöjen hakemuslomakkeella, jonka saa tulostettua netistä Kuhmoisten kunnan sivulta. Yhteydenoton voi myös tehdä siellä esillä olevaan puhelimeen tai sähköpostiin. Asuntojen vuokrat eivät määräydy markkinoiden mukaan. Asuntoa myönnettäessä pitää täytyä säädetyt kriteerit, hakijoiden luottotiedot sekä huomioidaan vuokranmaksukyky ja sosiaalietuudet.

Vuokrat ja muut perittävät maksut

Talousarviokaudelle 2026 vuokriin toteutetaan keskimäärin 2 %:n korotukset. Erillisiä korotuksia tulee myös aiheutuvien kustannusten mukaan. Kunnalta ostettavan veden hinta on korottunut tilikauden 2025 aikana ja korotus siirtyy vuokralaisilta perittäviin maksuihin tilikauden 2026 alusta. Yhtiön asunnoissa, paitsi Rekolantie 3 - 7 asunnoissa, on kaukoluettavat asuntokohtaiset vesimittarit, jotka luetaan 3 kk:n välein. Yleisesti on huomioitu, kun ei ole asuntokohtaisia vesimittareita, joista vuokralainen maksaa, asukkaat ei lainkaan ilmoita, vaikka esim. wc vuotaa. Vuokravakuus on yhden kuukauden vuokra ja asukas voi saada myös Kelan myöntämän maksusitoumuksen. Yleisen asumistuen yhtiö saa Kelalta.

Kiinteistöjen hoitokulut

Hallinnon, kiinteistönhuollon, energioiden, vakuutusten ja kiinteistöveron tulevat kustannukset on arvioitu yleisen hintatason nousun perustella. Kunnossapitoon ja huoltoon yhtiö pyrkii satsaamaan käyttämällä monipuolista kiinteistönhoitoa toteuttavaa ja osaava paikallista urakoitsijaa. Huollon henkilöstö hoitaa monipuolisia töitä sadevesijärjestelmistä, viemäripuhdistuksista, ilmanvaihtoon ja nurmikon hoidosta, pihatasauksiin, talven liukkauden hoitoon sekä käsilumitöihin. Jopa asukkaiden moninaiset kaikki pyynnöt toteutetaan, ovi avataan tarvittaessa ja saunat ajastetaan. Rakennus- ja remonttityöhön on paikkakunnan urakoitsija, kuten myös putki- ja LVI-asennuksiin. Sähköasennuksissa käytetään edullisinta osaaajaa. Kiinteistöihin toteutettujen laajakaista-, taloyhtiönetti- ja kaapeli-TV yhteyksien jatkuvat kuukausittaiset maksut ovat todella suuret. Maksujen tulevasta tasosta, ennallean säilymisestä tai muuttumisista ei ole mitään tietoa. Maksuja perii sekä Valokuitunen Oy että Telia Oyj.

Asuntokannan suunnitelmallinen hoito, suunnitelmia toimenpiteiksi

Jussilankuja 4:ssä puuttuvien lumiasteiden lisäys. Piha-alueiden ja parkkipaikkojen ahtauden vuoksi C ja D rappujen kohdalle levennys 2-3 autolle. Jussilankuja 3 alimman neljän asunnon liikuntaesteisten asukkaiden kulun parantaminen; terassien suojaus liukuovilasituksilla. Rekolantie 3 B asuntojen terassien uusiminen ja saattaminen esteettömiksi. Rekolantie 7 käyttövesi uusittava komposiittiputkiksi, kupariputket ovat heikkoja ja erittäin herkästi alkaneet vuotaa. Sekä lisätään vesimittarit. Toteutus on helpommin hoidettavissa, kun välistä rakennus 5 C on pois ja maanalaiset vesiputkikanaalit uusitaan kokonaan. Rekolantie 12 rakennusten puuosien ulkomaalaus, terassiaitojen uusimiset ja terassien rakentamiset esteettömiksi. Kaskitie 9 ulkomaalaus ja ulko-ovien pinnoitus, jätehuolto yhdistetään Kaskitie 7 kanssa. Parvekepihojen väliaitojen korjaus. Kaskitie 9 ja Kaskitie 7 lämmitysten muutos pois öljyn käytöstä, joko maalämpö- tai vesi-ilmalämpö-energiaa käyttäviksi. Kaskitie 7 asunnoissa kunnostuksia, maalausta, tapetointia, jätehuoltorakennus yhteiseksi 9:n kanssa. Myllykuja 16 as 1-5 rakennusta ei paranneta eikä periaatteessa korjata, yllä pidetään vain nykyisellään asuttavan kuntoisena.

Yhteenveto kiinteistöjen perusjärjestelmistä ja kunnosta

Jussilankuja 3 ja 4, Myllykuja 15 ja 16, Rekolantie 12 perusjärjestelmät ovat kunnossa. Kaskitie 9 ja 7 kunnostettaa lämmitysjärjestelmässä. Kaukolämmössä ovat Jussilankuja 3 ja 4, Myllykuja 15 ja 16 sekä Rekolantie 1 - 7. Rekolantie 5 - 7 perusjärjestelmät heikossa kunnossa. Rekolantie 12 on sähkölämmitys + varaava takka, ilmalämpöpumppuja. Kaskitie 7 ja 9 sekä Orivedentie 1659 ja Ruolahdentie 908 on öljylämmitys.

Taloussuunnitelma vuosille 2027 - 2031

Ei sisällä kustannusarvioita, kustannukset käsitellään kunkin vuoden talousarviossa

Investoinnit ja huomattavat korjaustoimenpiteet

Isompien investointien toteuttamiseksi pitää asuntojen käyttöaste olla riittävän hyvä ja investoinnin välttämättömyys todettavissa.

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät			2027	2028	2029	2030	2031
Myllykuja 16, 12 asuntoa	valmistumisvuosi	1976					
Tontti, pihat, parkkipaikat	peruskunto	runko hyvä	perustusten ja vajovesien poistojen osittaisia korjauksia				
Perustukset ja runko	matala perustus						
Julkisivut						ulkomaalausta	
Parveke/ terassi	kunnossa						
Ikkunat ja ulko-ovet	lukitukset uusittu					terassiovet uusittava	
Vesikatto, pelti	palokatkot puuttuu		peltikatteen perusteellinen kuntotarkastus, sadevesirännien korjausta				
Huoneistojen märkätilat	peruskuntoisia						
Yleiset ja yhteiset tilat	sauna, varastot					saunatilain kunnostustarve	
Lämmitysjärjestelmä	kaukolämpö, kunnossa						
Käyttövesi, viemärit	2019 käyttövesiputket ja mittarit uusittu, viemärit kunnossa						
Ilmanvaihto	asuntokohtainen, liesituuletin			tuulettimia uusittava tarvittaessa			
Sähkö- ja tiedonsiirto	sähköt kunnossa, valokuitu ja kapeli-TV, osoitenumeraalot lisätty						

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät		2027	2028	2029	2030	2031
Myllykuja 15, 7 asuntoa	valmistumisvuosi	1979				
Tontti, pihat, parkkipaikat			routivien pihalueiden tasaus ja tontin tyhjän osan maisemointi			
Perustukset ja runko			hyvät, betonielementti, salaojitus kunnossa			
Julkisivut		remontoitu 2012				
Parvekkeet/ terassit		uusitut puulattiaterrassit				
Ikkunat ja ulko-ovet		ulko-ovet uusittu 2012, kaikki ikkunat uusittu 2020, lukitukset uusittu				
Vesikatko, prof.pelti		vesikatko uusittu 2012, palokatkot ja yläpohjan lisäeristys				
Huoneistojen märkätilat		kylpyhuoneet täysin remontoitu, lattialämmitykset lisätty				
Lämmitysjärjestelmä		kunnossa / kaukolämpö				
Vesiputket ja viemärit		käyttövesiputket uusittu as. remonttien yhteydessä, asuntokohtaiset kaukoluettavat mittarit lisätty 2022				
Ilmanvaihto		Liesituulettimet toteutettu remontissa 2012				
Sähkö- ja tiedonsiirto		Sähkö- kunnossa, osoitenumeraalot lisätty, valokuitu asennettu				
Erillinen varistorakennus		erittäin heikko	varastorakennus uusittava			

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät		2027	2028	2029	2030	2031
Rekolantie 3 B	valmistumisvuosi 1972					
Rakennus on ostettu yhtiölle Vanhustentaloyhdistykseltä 1.3.2021						
Tontti, pihat, parkkipaikat	peruskuntoiset					
Perustukset ja runko	peruskuntoiset					
Julkisivut	maalaa rapissut	jukisivulaudoitus maalattava, osin uusittavaa				
Parvekkeet/ terassit	heikot	terasseihin puuritilälattiat irti maasta				
Ikkunat ja ulko-ovet	käynti- ja parvekeovet sekä lukitukset uusittu 2021-2022		ikkunoiden huoltoä			
Vesikatko, prof.pelti	peruskunto, palokatkot puuttuu		vesikatkon kuntotarkastus			
Huoneistojen märkätilat	peruskunto, osin laatoitus	kylpyh.korj. tarvittaessa				
Lämmitysjärjestelmä	kunnossa, kaukolämpö					
Vesiputket ja viemärit	käyttövesi komposiittia, ei mittareita	käyttövesimittarit				
Ilmanvaihto	painovoimainen, osassa liesituuletin					
Sähkö	sähkön as.koht. mittaus puuttuu	sähkön mittauksen asennus, jos mahdollista				
Tiedonsiirto	valokuitu-laajakaista tuotu asuntoihin					
Asuntovarastot rakenn. 1	kunnossa					

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät	2027	2028	2029	2030	2031
Rekolantie 5 C, 6 asuntoa valmistumisvuosi 1978					
Rakennus on ostettu yhtiölle Vanhustentaloyhdistykseltä 1.3.2021					
Rakennus on niin huonokoinoinen, että yhtiö on tehnyt v 2025 päätöksen siirtää asukkaat muihin vastaavan kokoiisiin asuntoihin ja purkaa rakennus					

Kilisteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät			2027	2028	2029	2030	2031
Rekolantie 7 D, 12 asuntoa	valmistumisvuosi	1978					
Rakennus on ostettu yhtiölle Vanhustentaloyhdistykseltä 1.3.2021							
Tontti, pihat, parkkipaikat	peruskunto, 2 lämmityspylvästä		piha-alueilta poistettava isoja vanhoja koivuja ja muita puita, riskinä rakennukselle				
Perustukset ja runko	peruskunto						
Julkisivut ja terassit			heikkoja puuosia uusittava ja maalaus-kunnostus				
Ikkunat ja ulko-ovet	ovet ja lukitukset uusittu 2022						
Vesikatko, profiilipelti	katto ehjä, huollettu 2022, palokatkot puuttuu			sadevesijärjestelmä kunnostettava			
Huoneistojen märkätilat	käyttökuntoiset		uusi-mista tarvittaessa				
Lämmitysjärjestelmä	kunnossa, kaukolämpö						
Vesiputket ja viemärit	käyttövesi vuotoherkät kuparit			käyttövesiputket komposiitiksi ja vesimittarit			
Ilmanvaihto	painovoimainen						
Sähkö- ja tiedonsiirto	as.koht. mittaus puuttuu, valokuitu-laajakaista asennettu						

Rakennus ja niissä olevat asunnot eivät täytä vaadittua asumisen turvallisuutta. Asunnot ovat selät vastakkain ja jokaisesta vain yksi ulospääsy.

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät		2027	2028	2029	2030	2031
Jussilankuja 4, 31 asuntoa	valmistumisvuosi 1982					
Tontti, pihat, parkkipaikat	peruskunto	autopaikkojen lisäys, vieraspaikat				
Perustukset ja runko	perustus matala, muuten kunnossa		salaojitus uusittava			
Julkisivut	pesubetoni ja maali	maalaus uusittava				
Parvekkeet, terassit	peruskunto	maalaus uusittava				
Ikkunat ja ulko-ovet	ovet ja lukitukset uusitut					
Vesikatto, profiilipelti	huollettu ja maalattu	lumiesteiden lisätarve				
Huoneistojen märkätilat	hyvät tai peruskuntoiset, koska monta uusittu ja lattialämmitys lisäty		kunnostuksia tarvittaessa			
Saunat ja pesutupa	saunat kunnossa, kiuaskelella ajastettu, ovet lukittu, pesutuvan kone kunnossa					
Porrashuoneet ja muut	siistit, peruskuntoiset	käyntiraput ulkona oinnoitettava uudestaan				
Lämmitysjärjestelmä	kunnossa, kaukolämpö					
Vesiputket ja viemärit	Käyttövesiputket uusittu ja as.koh. mittarit asennettu 2024					
Ilmanvaihto	huippuimuri/ liesikuvut	moottorikoneisto huollettava/uusittava				
Sähkö- ja tiedonsiirto	sähkö kunnossa, valokuitu-laajakaista asennettu					
Jätehuoltorakennus	Jäteaitaus, ei katetta	jätehuoltorakennus				
Ulkoiluvälinevarasto	peruskunto, ovi uusittu	puuosat maalattava				

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät			2027	2028	2029	2030	2031
Rekolantie 12, 6 asuntoa	valmistumisvuosi	1986					
Tontti, pihat, parkkipaikat	kunnossa						
Perustukset ja runko	hyvässä kunnossa						
Julkisivut	tiilivuori, puupaneli		puuosien maalaus				
Parvekkeet, terassit	asuntovälialdat		ja terassilattiat uusitaan				
Ikkunat ja ulko-ovet	kunnossa		tiivistykset uusitaan				
Vesikatto, tiili	kunnossa, pesty ja suojattu		puhdistettava				
Huoneistojen märkätilat	kylpyhuone + sauna		D kylpy-saunatila remontoitava				
Lämmitysjärjestelmä	asuntokoht.sähkölämmitys		lopun alkuperäiset sähköpatterit uusitaan				
Vesiputket ja viemärit	kunnossa, varaajat uusittu		uusimattomat lämminvesivaraajat				
Ilmanvaihto	asuntokohtainen koneellinen poisto						
Sähkö- ja tiedonsiirto	kunnossa, valokuitu-laajakaista asennettu						
Jäte- ja varastorakennus	kunnossa		puurakenteiden ulkomaalaus				

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät			2027	2028	2029	2030	2031
Ruolahdentie 908, 6 asuntoa	valmistumisvuosi	1988					
Kiinteistö on päätetty myydä, joten ei enempää kunnossapitoja tai saneerauksia. Kun asukkaat ovat muuttaneet pois, rakennukset kylmilleen.							

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät			2027	2028	2029	2030	2031
Orivedent. 1659, 3 asunt.	valmistumisvuosi	1990					
Alkuperäisesti 2 rakennusta, 6 asuntoa, asunnot A, B, C poistettu, puretaan							
Tontti, pihat, parkkipaikat	kunnossa	autopaikoitus asuntojen etupihalle					
Perustukset ja runko	kunnossa						
Julkisivut	maalattu puuvuoraus	hyvässä kunnossa					
Puutarhapiha-terassit	kunnossa			asuntojen välialtojen maalaus			
Ikkunat ja ulko-ovet	kunnossa						
Vesikatto, profiilipelti	kunnossa	lumiesteitä korjattava ja kunto tutkittava					
Huoneistojen märkätilat	kylpyhuone+sauna peruskunnossa						
Lämmitysjärjestelmä	öljy-keskuslämmitys, laitteet alkuperäiset		muutos ilmasta-veteen lämmitykseksi				
Vesiputket ja viemärit	käyttövesi porakaivosta, jätevesi sakokaivot						
Ilmanvaihto	asuntokoht. Liesituuletin						
Sähkölaitteet	peruskunnossa	kodinkoneita ja kiuas					
Tiedonsiirto, TV	toimintakuntoisia, ei valokuitua						
Jäte- ja varastorakennus	kunnossa						

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät			2027	2028	2029	2030	2031
Kaskitie 9, 13 asuntoa	valmistumisvuosi	1992					
Tontti, pihat, parkkipaikat	kunnossa						
Perustukset ja runko	kunnossa						
Julkisivut		puuosien maalaus					
Puutarhapiha-terassit		välialtojen korjaus ja maalaus					
Ikkunat ja ulko-ovet	lukitukset uusittu	ulko-ovien pintakorjaus					
Vesikatto, tiili	kunnostettu ja suojattu		kattojen puhdistus				
Huoneistojen märkätilat	peruskunto						
Lämmitysjärjestelmä	öljy-keskuslämm. muutos	maalämpö/ ilmasta-veteen lämpö					
Vesiputket ja viemärit	kunnossa						
Ilmanvaihto	as.koht.talotuuletin						
Sähkölaitteet	kunnossa	latauspaikkoja	kodinkoneita				
Tiedonsiirto, TV	kunnossa, valokuitu-laajakaista ja kaapeli-TV asennettu						
Jäte- ja varastorakennus	kunnossa		jäterakennus uusittava yhteiseksi Kaskitie 7 kanssa				
		yksi asunto täysin remontoitavana					

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät			2027	2028	2029	2030	2031
Kaskitie 7, 12 asuntoa	valmistumisvuosi	1993					
Tontti, pihat, parkkipaikat	kunnossa						
Perustukset ja runko	kunnossa						
Julkisivut		puuosien maalaus					
Puutarhapiha-terassit		välialtojen korjaus ja maalaus					
Ikkunat ja ulko-ovet	lukitukset usittu		kattojen puhdistus				
Vesikatto, tiili	kunnostettu ja suojattu						
Huoneistojen märkätilat	peruskunto						
Lämmitysjärjestelmä	öljy-keskuslämm. muutos	maalämpö/ ilmasta-veteen lämpö					
Vesiputket ja viemärit	kunnossa						
Ilmanvaihto	as.koht.talotuuletin						
Sähkölaitteet	kunnossa	latauspaikkoja					
Tiedonsiirto, TV	kunnossa, valokuitu-laajakaista ja kaapeli-TV asennettu						
Varastorakennus	kunnossa						
Jäterakennus	huonossa paikassa		jäterakennus uusittava yhteiseksi Kaskitie 9 kanssa				
		yksi asunto remontoitavana					

Kiinteistöjen rakennusosat ja perusjärjestelmät			2027	2028	2029	2030	2031
Jussilankuja 3, 16 asuntoa	valmistumisvuosi	1996					
Tontti, pihat, parkkipaikat	kunnossa						
Perustukset ja runko	kunnossa						
Julkisivut, tiilivuoraus	kunnossa						
Parvekkeet, terassit	parvekkeet kunnossa		pohjakerroksen terassit lasitusuojauks				
Ikkunat ja ulko-ovet	kunnossa						
Vesikatto, konesaumapelti			puhdistus				
Huoneistojen märkätilat	pääosin kunnossa	laatoituksissa korjattavaa					
Sauna	kunnossa						
Porrashuone ja muut tilat	kunnossa						
Lämmitysjärjestelmä	kunnossa, kaukolämpö						
Vesiputket ja viemärit	kunnossa, kaukoluettavat mittarit						
Ilmanvaihto	Huippumuri		puhdistus				
Sähkö- ja tiedonsiirto	sähkö ok, valokuitu-laajakaista-kaapeli-TV			latauspaikkoja			
Hissi	kunnossa, mutta usein tulee häiriöitä; huoltosopimus on						
Varastot ullakolla	kunnossa						
Jätehuoltorakennus	kunnossa			maalaus			
Ulkoiuvälinevarasto	kunnossa			maalaus			

Liite 2 Kuhmoisten verkkopalvelut Oy:n tavoitteet ja talousarvio 2026

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy, talousarvio 2026

Liikevaihto	0,00
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-450,00
Henkilöstökulut yhteensä	
Liiketoiminnan muut kulut	-3 600,00

LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-4 050,00
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkokulut ja muut rahoituskulut muilta	-11 845,91
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-11 845,91

VOITTO (TAPPIO) ENNEN TP. SIIRT. JA VEROJA	-15 895,91
Tuloverot	
Tilikauden verot	0,00
Tuloverot yhteensä	0,00

TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-15 895,91
	=====